

30 LET

DRAMSKE SKUPINE

KULTURNEGA DRUŠTVA

GROBLJE

**30 LET DRAMSKE SKUPINE
KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE
(1993–2023)**

**30 LET DRAMSKE SKUPINE KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE
(1993–2023)**

Vilma Vrtačnik Merčun

Vezno besedilo in priredba raziskovalne naloge
30 let dramske skupine Kulturnega društva Groblje,
ki sta jo pod njenim mentorstvom izdelali mladi raziskovalki Kjara Koštrun in Tjaša Mahnič
(Osnovna šola Rodica, marec 2024).

Oblikovanje

Naslovnica: Vid Merčun
Notranje strani: Srečo Merčun

Izdajatelj

Kulturno društvo Groblje, Groblje 1, 1230 Domžale
Za izdajatelja: Anton Košenina, predsednik

Spletna izdaja

<http://www.kd-groblje.org/>

Domžale, september 2024

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 207329283
ISBN 978-961-96763-0-1 (PDF)

VSEBINA

VSEBINA	STRAN
POVZETEK	7
UVOD	8
GLEDALIŠKE PREDSTAVE DRAMSKE SKUPINE KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE	9
GLEDALIŠKE PREDSTAVE PO ŽANRIH	11
MATIČNA DVORANA	12
ORGANIZATORJI PREDSTAV	12
REŽISERJI PREDSTAV	12
SODELUJOČI V PREDSTAVAH	13
ŠTEVILO IGRALCEV V PREDSTAVAH	14
TEHNIČNI SODELAVCI V PREDSTAVAH	16
ŠEPETALCI V PREDSTAVAH	17
SCENOGRAFI V PREDSTAVAH	18
KOSTUMOGRAFI IN MASKERJI V PREDSTAVAH	18
TEHNIKI V PREDSTAVAH	19
DRUGI SODELUJOČI V PREDSTAVAH	19
DELOVANJE DRAMSKE SKUPINE	21
USTANOVITEV DRUŠTVA	21
LJUBITELJSKO GLEDALIŠČE	21
DVORANA KULTURNEGA DOMA GROBLJE	21
IZBIRA PREDSTAV IN ŽANRI	22
OD UVODNEGA SESTANKA DO PREMIERE	22
SCENOGRAFIJA IN REKVIZITI	23
KOSTUMOGRAFIJA IN MASKA	23
DELO ŠEPETALKE	23
GLASBA IN OSVETLITEV	24
GLEDALIŠKI LISTI IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI O PREDSTAVAH	24
GOSTOVANJA DRAMSKE SKUPINE	24
ŠTEVILO PONOVIJEV IN OBISKANOST PREDSTAV	24
LINHARTOVA SREČANJA	25
STROŠKI ZA DELOVANJE DRAMSKE SKUPINE	25
DRUŽENJE PO PREDSTAVAH	26
NAJTEŽJI IZZIVI ZA IGRALCE	26

VSEBINA	STRAN
NAJLEPŠI SPOMINI IGRALCEV	26
POMEN IGRANJA V DRAMSKI SKUPINI	26
VZROKI ZA PRENEHANJE IGRANJA	27
POGOVORI Z USTVARJALCI	28
ANTON KOŠENINA, PREDSEDNIK KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE	28
DRAGO PLEVEL, REŽISER	31
VILJEM KAKER, IGRALEC	34
ANICA ANŽIČ, IGRALKA	36
ROK URŠIČ, IGRALEC	38
BARBARA KOŠENINA (POROČENA LAJEVEC), IGRALKA	39
VITO ANŽIČ, IGRALEC	41
LOJZE KLEMENC, IGRALEC	42
FRANCI KOVAČ, IGRALEC	44
NEŽA GORŠE, IGRALKA	46
MAGDA PAVLI, IGRALKA	48
KONRAD PIŽORN KONDI, IGRALEC	49
PRIZNANJA JAVNEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI OB 30-LETNICI KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE	52
PRIMERJAVA UGOTOVITEV Z LITERATURO	54
IZBOR GLEDALIŠKE PREDSTAVE	54
ZUNANJI SODELAVCI	54
ORGANIZIRANOST LJUBITELJSKE GLEDALIŠKE DEJAVNOSTI V KRAJU	54
PROCES NASTAJANJA PREDSTAVE	55
POGOSTOST VAJ	55
UČINEK POVEZOVANJA	56
DRUŽABNA SREČANJA	56
POMEN SODELOVANJA V LJUBITELJSKI GLEDALIŠKI DEJAVNOSTI	56
VZROKI ZA PRENEHANJE AKTIVNOSTI POSAMEZNIKOV	57
ZAKLJUČEK	58
LITERATURA IN VIRI	60
LITERATURA	60
VIRI	60
INFORMATORJI	62

PRILOGA 1

VSEBINA	STRAN
PREDSTAVE DRAMSKE SKUPINE KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE – IGRALCI IN NJIHOVE VLOGE	64
<i>NAŠE MESTO</i>	64
<i>PRI HRASTOVIH</i>	65
<i>TAJNO DRUŠTVO PGC</i>	66
<i>MICKI JE TREBA MOŽA</i>	67
<i>ČETRTE KRALJ</i>	68
<i>JEZIČNI DOHTAR PETELIN</i>	69
<i>GOSPA POSLANČEVA</i>	70
<i>PEPEL IN KRI</i>	71
<i>SEM SE OŽENIL</i>	72
<i>VČERAJ POPOLDNE</i>	73
<i>MESTO ARBELA</i>	74
<i>IZSILJENA ŽENITEV</i>	75
<i>TRIJE VAŠKI SVETNIKI</i>	76
<i>LUMPACIJ VAGABUNDUS ALI ZANIKRNA DETELJICA</i>	77
<i>PRIČARANI ŽENIN</i>	78
<i>SKUPNO STANOVANJE</i>	79
<i>GONJA ZA SREČO</i>	80
<i>GOSPOSKA KMETIJA</i>	81
<i>CHARLEYEVA TETKA</i>	82
<i>JARA MEŠČANKA</i>	83
<i>ZAKONSKI VRTILJAK</i>	84
<i>PESEM S CESTE</i>	85
<i>PLESKARJI NIMAJO SPOMINOV</i>	86
<i>Z VRATI TRESKAJO</i>	87
<i>NONA</i>	88
<i>PRAVLJICA O CARJU IN PAST</i>	89
<i>BOSA V PARKU</i>	90
<i>SNAHA</i>	91
<i>KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE</i>	92
<i>ŠTIRJE LETNI ČASI</i>	93

PRILOGA 2

VSEBINA	STRAN
SEZNAMI USTVARJALCEV PREDSTAV DRAMSKE SKUPINE KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE (1993–2023)	94
IGRALCI	94
REŽISERJI	96
ORGANIZATORJI	97
ŠEPETALCI	97
SCENOGRAFI	97
KOSTUMOGRAFI, MASKERJI IN FRIZERJI	98
TEHNIKI (GRAFIČNA PODOBA, TON, LUČ)	98
DRUGI (DRAMATURGIJA, REKVIZITI, INSPICIENT, EVIDENCA, FOTOGRAFIJA)	98

POVZETEK

Dramska skupina Kulturnega društva Groblje je od ustanovitve leta 1993 do leta 2023 uprizorila 29 gledaliških predstav, spomladi 2024 so odigrali 30. premiero. Vsako leto so naštudirali po eno gledališko predstavo, razen v letih 1996 in 1997 po dve, v treh letih pa zaradi bolezni (2016) in epidemije covida-19 (2020, 2021) premiere ni bilo. V treh desetletjih delovanja dramske skupine je 125 igralcev odigralo 311 vlog. Uprizorili so 22 komedij, 6 dram in eno farso. Največ predstav je režiral Drago Plevel, ostali režiserji pa so bili še: Danijel Potočan, Nataša Cotman, Franc Košenina, Evstahij Moder, Rafko Pinosa in Helena Mihelčič Herle. Več kot polovica igralcev je igrala samo v eni predstavi, petina pa v štirih ali več. Največ predstav so odigrali: Viljem Kaker (20), Anica Anžič (16) ter Rok Uršič in Barbara Lajevce (po 9). Prva leta po ustanovitvi društva niso imeli svoje dvorane, zato so vadili in igrali na okoliških odrih. 15. maja 1998 so prvič uprizorili predstavo v dvorani Kulturnega doma Groblje, ki je od takrat dalje njihov prostor za vadbo, premiere in ponovitve gledaliških predstav. Vedno uprizorijo vsaj pet ponovitev, najbolj ponavljane predstave pa so bile: *Gospa poslančeva*, *Lumpacij vagabundus*, *Trije vaški svetniki* in *Tajno društvo PGC*. Vaje za novo predstavo se začnejo novembra in končajo s premiero marca ali v začetku aprila. Igralcem sodelovanje v dramski skupini pomeni predvsem sprostitev, razvedrilo, druženje in priložnost za ustvarjalnost pri vživljanju v različne vloge, najbolj pomembno pa jim je zadovoljstvo gledalcev in ustvarjanje kvalitetne predstave.

UVOD

V šolskem letu 2023/2024 je Komisija za delo zgodovinskih krožkov, ki deluje v okviru Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS), za osnovnošolske mlade raziskovalce zgodovine razpisala raziskovalno temo *Kultura je izraz najboljšega v družbi, Kulturna ustvarjalnost v mojem kraju*. Zato smo se na Osnovni šoli Rodica odločili, da raziščemo kulturno dejavnost v domačem kraju. Jeseni 2023 je minilo ravno 30 let, odkar je bilo ustanovljeno Kulturno društvo Groblje (v nadaljevanju KD Groblje), ta obletnica pa je bila lepa priložnost za raziskavo delovanja tega društva. Ker bi bila raziskava vseh dejavnosti, s katerimi se je kulturno društvo ukvarjalo v treh desetletjih svojega obstoja, preobsežna, so raziskali samo delovanje njihove dramske skupine. Raziskovalno nalogo sta pod mojim mentorstvom izdelali mladi raziskovalki Kjara Koštrun in Tjaša Mahnič, pri intervjujih pa sta jima pomagali sošolki Luna Debeljak in Živa Zore, vse so bile v tem šolskem letu devetošolke. Pisne vire o predstavah dramske skupine smo našle v letnih poročilih društva, na gledaliških listih in v prispevkih občinskega časopisa Slamnik ter na portalu domzalec.si. Pogovorile smo se s predsednikom društva Antonom Košenino, režiserjem Dragom Plevelom in z desetimi igralci. Raziskovalno nalogo sta Kjara in Tjaša predstavili 20. maja 2024 na državnem srečanju mladih raziskovalcev Zveze za tehnično kulturo Slovenije v Murski Soboti in bili nagrajeni s srebrnim priznanjem, vse štiri raziskovalke pa so jo predstavile 29. maja 2024 na državnem srečanju mladih raziskovalcev zgodovine ZPMS v Vitanju in zanjo prejele zlato priznanje. V tej publikaciji povzemamo splošne ugotovitve o 30-letnem delovanju dramske skupine KD Groblje, delčke pogovorov s predsednikom društva, režiserjem in igralci, na koncu pa dodajamo abecedni seznam igralcev in drugih članov dramske skupine ter pregled gledaliških predstav z navedbo odigranih vlog in igralcev v posameznih gledaliških predstavah.

GLEDALIŠKE PREDSTAVE DRAMSKE SKUPINE KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE

Kot je bilo že omenjeno, je dramska skupina KD Groblje od ustanovitve leta 1993 do leta 2023 uprizorila 29 gledaliških predstav, 30. predstavo z naslovom *Štirje letni časi* so igrali spomladi 2024.

Preglednica 1:

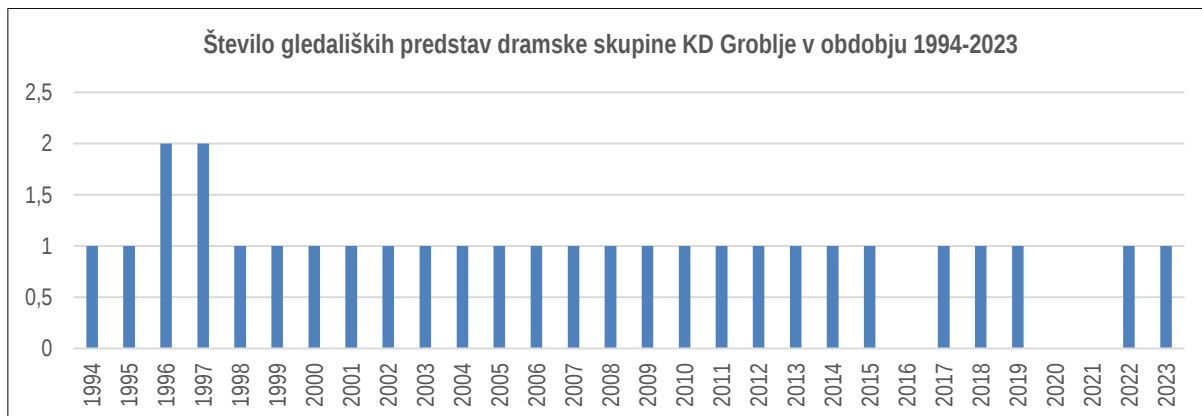
Predstave dramske skupine KD Groblje v obdobju 1993–2023

ZAP. ŠT.	LETO	NASLOV DRAMSKEGA DELA / ŽANR AVTOR	REŽIJA	PREMIERA
1	1994	<i>Naše mesto</i> / drama Thorton Wilder	Evstahij Moder	8. 4. 1994 Dob Močilnik
2	1995	<i>Pri Hrastovih</i> / družinska drama Franc Ksaver Meško	Franc Košenina	7. 4. 1995 KD Mengeš
3	1996	<i>Tajno društvo PGC</i> / veseloigra Anton Ingolič	Danijel Potočan	13. 3. 1996 Majčev dvor Zg. Jarše
4	1996	<i>Micki je treba moža</i> / narodna veseloigra Vinko Korže	Franc Košenina	13. 4. 1996 Majčev dvor Zg. Jarše
5	1996 1997	<i>Četrty kralj</i> / božična igra Alojz Rebula	Helena Mihelčič Herle	26. 12. 1996 Majčev dvor Zg. Jarše
6	1997	<i>Jezični dohtar Petelin</i> / srednjeveška farsa de Brueys, Fran Žizek	Danijel Potočan	21. 3. 1997 Majčev dvor Zg. Jarše
7	1998	<i>Gospa poslančeva</i> / komedija Tone Partljič	Danijel Potočan	15. 5. 1998 KD Groblje
8	1999	<i>Pepel in kri</i> / drama Mira Puc Mihelič	Rafko Pinosa	27. 2. 1999 KD Groblje
9	2000	<i>Sem se oženil</i> / komedija A. P. Čehov in M. Twain	Danijel Potočan	15. 3. 2000 KD Groblje
10	2000 2001	<i>Včeraj popoldne</i> / družinska drama Mire Štefanac	Nataša Cotman	9. 12. 2000 KD Groblje
11	2002	<i>Mesto Arbela</i> / drama Alojz Rebula	Nataša Cotman	9. 3. 2002 KD Groblje
12	2003	<i>Izsiljena ženitev</i> / komedija Jean Baptiste P. Meliere	Drago Plevel	22. 3. 2003 KD Groblje
13	2004	<i>Trije vaški svetniki</i> / komedija Maximilian Dalhoff Neal	Drago Plevel	27. 3. 2004 KD Groblje
14	2005	<i>Lumpacij vagabundus</i> / burka Johann N. Nesroy	Drago Plevel	9. 4. 2005 KD Groblje
15	2006	<i>Pričarani ženin</i> / komedija Vladimir Novak Vladonov	Drago Plevel	25. 3. 2006 KD Groblje
16	2007	<i>Skupno stanovanje</i> / komedija Dragutin Dobričanin	Drago Plevel	24. 3. 2007 KD Groblje
17	2008	<i>Gonja za srečo</i> / komedija V. Dobsky	Drago Plevel	1. 3. 2008 KD Groblje
18	2009	<i>Gosposka kmetija</i> / komedija Štefan Jerk	Drago Plevel	29. 3. 2009 KD Groblje
19	2010	<i>Charleyeva tetka</i> / komedija Thomas Brandon	Drago Plevel	20. 3. 2010 KD Groblje
20	2011	<i>Jara meščanka</i> / komedija Jovan Sterija Popović	Drago Plevel	12. 3. 2011 KD Groblje

ZAP. ŠT.	LETO	NASLOV DRAMSKEGA DELA / ŽANR AVTOR	REŽIJA	PREMIERA
21	2012	<i>Zakonski vrtiljak</i> / komedija Leslie Stevens	Drago Plevel	17. 3. 2012 KD Groblje
22	2013	<i>Pesem s ceste</i> / komedija Pavel Schurek	Drago Plevel	9. 3. 2013 KD Groblje
23	2014	<i>Pleskarji nimajo spominov</i> / veseloigra Dario Fo	Drago Plevel	22. 3. 2014 KD Groblje
24	2015	<i>Z vrati treskajo</i> / komedija Michael Fermund	Drago Plevel	11. 4. 2015 KD Groblje
25	2017	<i>Nona</i> / črna komedija Robert M. Coss	Drago Plevel	28. 1. 2017 KD Groblje
26	2018	<i>Pravljica o carju in pastirju</i> / komedija Boško Trifunović	Drago Plevel	10. 3. 2018 KD Groblje
27	2019	<i>Bosa v parku</i> / komedija Neil Simon	Drago Plevel	6. 4. 2019 KD Groblje
28	2022	<i>Snaha</i> / komedija David Herbert Lawrence	Drago Plevel	2. 4. 2022 KD Groblje
29	2023	<i>Kadar se ženski jezik ne suče</i> / komedija Vojmil Rabadan	Drago Plevel	1. 4. 2023 KD Groblje
30	2024	<i>Štirje letni časi</i> / komedija Vinko Möderndorfer	Drago Plevel	9. 3. 2024 KD Groblje

Večinoma so igralci dramske skupine KD Groblje naštudirali po eno gledališko predstavo letno, drugače je bilo le v naslednjih letih:

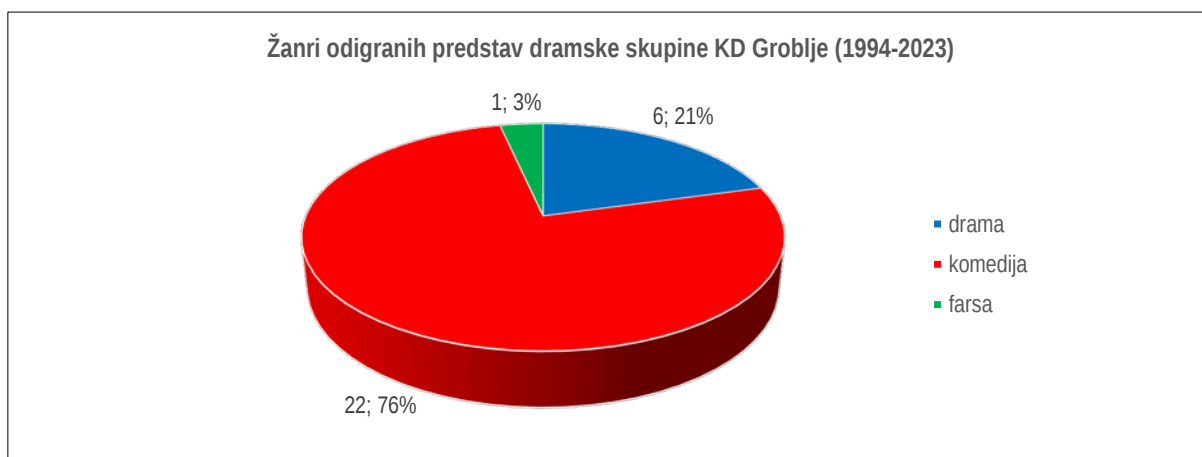
- V letih 1996 in 1997 so naštudirali po dve predstavi. Leta 1996 so igrali veseloigri Tajno društvo PGC in Micki je treba moža, leta 1997 pa božično igro *Četrty kralj* in srednjeveško farso *Jezični dohtar Petelin*.
- Leta 2016 premiere ni bilo. Zapis v letnem poročilu KD Groblje za leto 2016 se glasi: »Dramska skupina je pričela z vajo za novo igro že jeseni 2015 in je imela plan uprizoritve v marcu 2016. Zaradi resne bolezni člana te skupine je bila prisiljena vaje prekiniti. Ponovno so začeli z vajami v mesecu septembru 2016. Tako bo premiera igre iz meseca marca predstavljena na mesec december 2016.« Premiera naslednje gledališke predstave z naslovom *Nona* je bila potem 28. januarja 2017.
- V letih 2020 in 2021 zaradi epidemije covida-19 ni bilo gledaliških predstav. Zapis v letnem poročilu KD Groblje za leto 2020 se glasi: »Dramska skupina je pričela z vajo za novo igro jeseni 2019 in je imela plan uprizoritve v marcu in aprilu 2020. Zaradi protikoronskih ukrepov so bile vaje odpovedane, prav tako je bila odpovedana tudi premiera igre.« V letnem poročilu za leto 2021 pa je zapis: »Dramska skupina je pričela z vajo nove igre v novembru 2021. Upamo, da bodo razmere omogočale vaje in uprizoritev igre.« To se žal ni zgodilo. Gledališko predstavo z naslovom *Snaha* so lahko premierno uprizorili šele 2. aprila 2022.

GLEDALIŠKE PREDSTAVE PO ŽANRIH

Na gledaliških listih je bil vedno zapisan tudi žanr, v katerega je gledališka predstava spadala. V treh desetletjih delovanja je dramska skupina KD Groblje odigrala 22 komedij (76 %), šest dram (21%) in eno farso.

V prvem desetletju so igrali drame: *Naše mesto* (1994), *Četrty kralj* (1996), *Pepel in kri* (1999), *Včeraj popoldne* (2001) in *Mesto Arbela* (2002) ter srednjeveško farso *Jezični dohtar Petelin* (1997). Od leta 2003, ko je režijo gledaliških predstav prevzel Drago Plevel, so igrali le še komedije, med katerimi so bile tudi: veseloigra *Pleskarji nimajo spominov* (2014), burka *Lumpacij vagabundus* (2005) in črna komedija *Nona* (2017).

MATIČNA DVORANA

Prva leta po ustanovitvi KD Groblje člani dramske skupine niso imeli svoje dvorane, zato so vadili in igrali na okoliških odrih. Leta 1994 so premiero igrali v Dobu, leta 1995 v Kulturnem domu Mengeš, v letih 1996 in 1997 pa v dvorani Majčevega dvora v Zgornjih Jaršah. 15. maja 1998 so prvič uprizorili premiero v dvorani Kulturnega doma Groblje. To je bila Partljičeva komedija *Gospa poslančeva*. Od takrat dalje je kulturni dom v Grobljah njihov prostor za vadbo, premiere in ponovitve predstav.

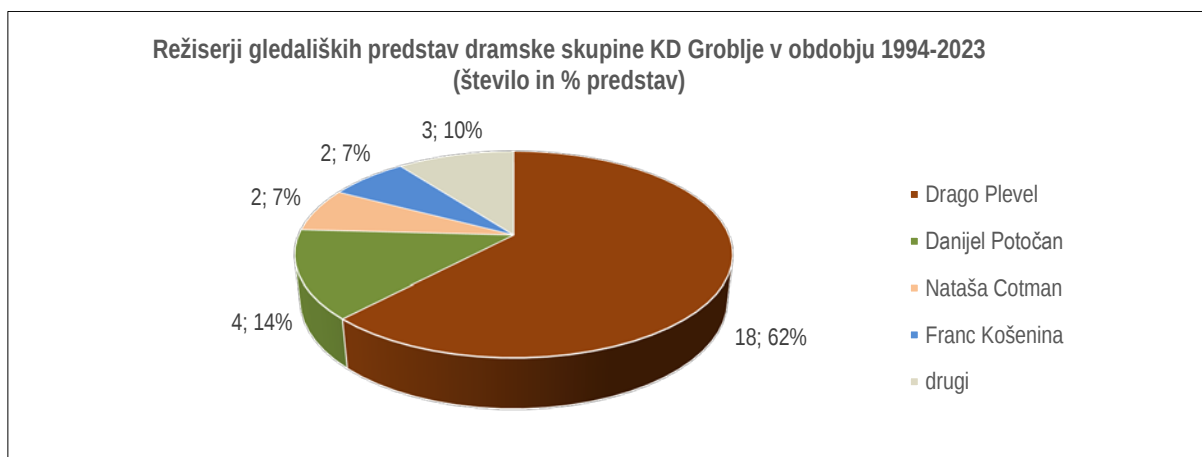
Slika 1:
Matična dvorana dramske skupine Kulturnega društva Groblje je v kulturnem domu v Grobljah. Na sliki je viden tudi društveni logotip.
(Arhiv KD Groblje)

ORGANIZATORJI PREDSTAV

Za 21 gledaliških predstav je bil na gledališkem listu naveden tudi organizator ali koordinator gledaliških predstav. Najpogostejše je bil to Anton Košenina (17-krat), dvakrat je bil organizator Boris Presekar, po enkrat pa Boštjan Pavlič in Janez Pirnat.

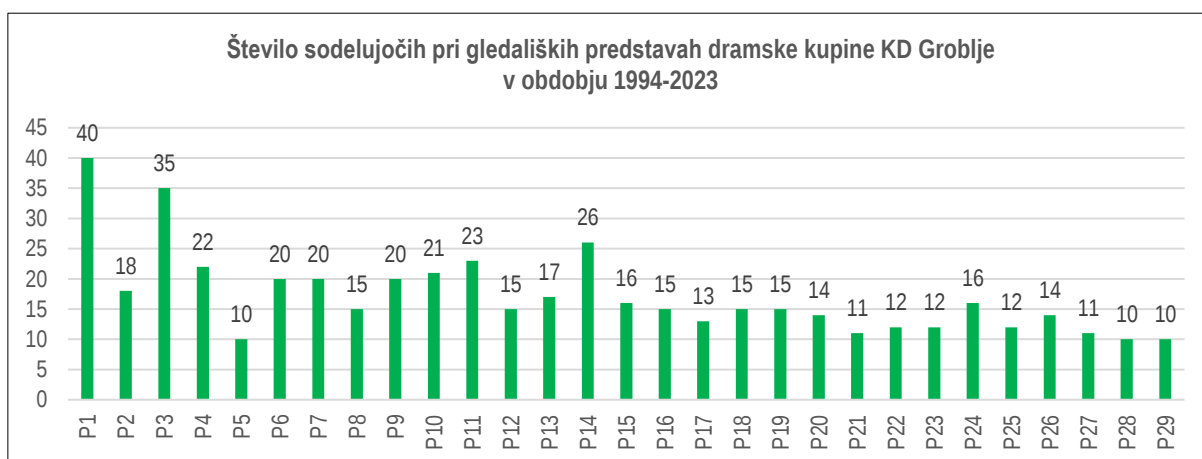
REŽISERJI PREDSTAV

V režiranju gledaliških predstav se je preizkusilo sedem režiserjev. Največ predstav je režiral sedanji režiser Drago Plevel (18 ali 62 % do leta 2023), režiral je tudi zadnjo predstav *Štirje letni časi*, ki so jo igralci igrali spomladi 2024. Danijel Potočan je režiral štiri predstave, Nataša Cotman in Franc Košenina pa po dve. Trije režiserji, Evstahij Moder, Rafko Pinosa in Helena Mihelčič Herle, so režirali po eno gledališko predstav.

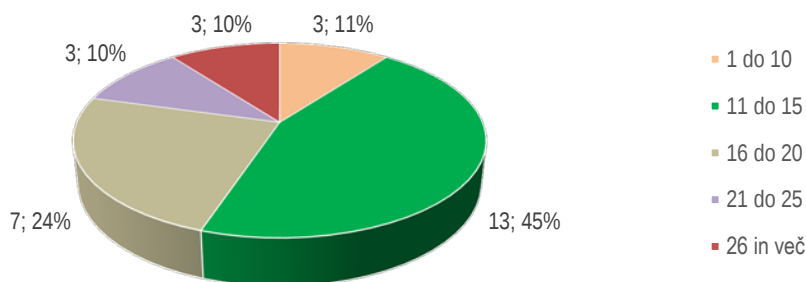
SODELUJOČI V PREDSTAVAH

Gledališke predstave so zahtevale različno število igralcev in tehničnih sodelavcev. Najmanj sodelujočih je bilo v predstavah *Četrty kralj* (1997), *Snaha* (2022) in *Kadar se ženski jezik ne suče* (2023) in sicer po deset članov dramske skupine.

Najpogosteje, trinajstkrat (45 %), je v gledaliških predstavah sodelovalo od 11 do 15 igralcev in tehničnih sodelavcev. V sedmih predstavah (24 %) je sodelovalo od 16 do 20 članov dramske skupine, v šestih predstavah pa 21 ali več. Predstave, v katerih je sodelovalo največ članov dramske skupine, so bile: *Naše mesto* – 40 sodelujočih (1994), *Tajno društvo PGC* – 35 sodelujočih (1996), *Lumpacij vagabundus* – 26 sodelujočih (2005), *Mesto Arbela* – 23 sodelujočih (2002), *Micki je treba moža* – 22 sodelujočih (1996) in *Včeraj popoldne* – 21 sodelujočih (2001).

Sodelujoči v gledaliških predstavah dramske skupine KD Groblje
v obdobju 1994-2023 (število in %)

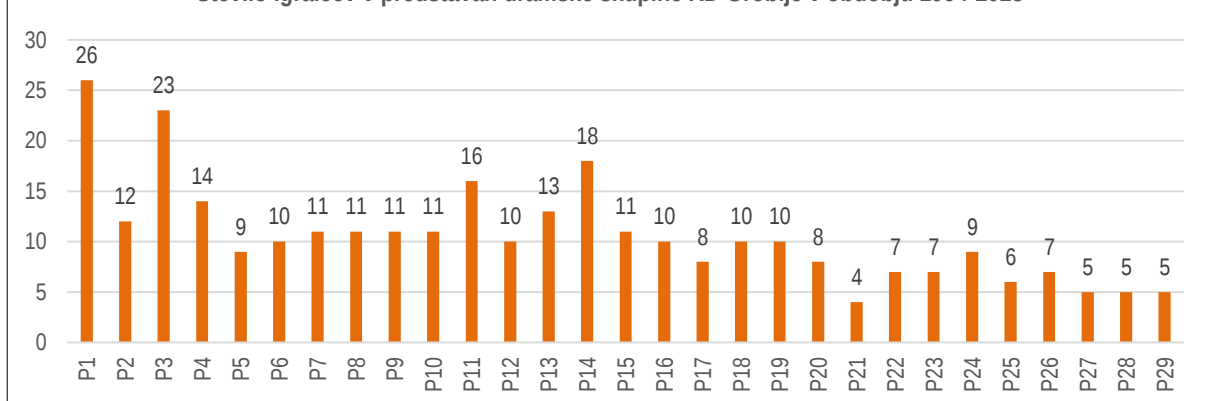

ŠTEVILO IGRALCEV V PREDSTAVAH

V gledaliških predstavah dramske skupine KD Groblje je do sedaj igralo 125 igralcev. Najmanj igralcev (samo 4) je zahtevala 21. zaporedna predstava z naslovom *Zakonski vrtiljak*, ki so jo igrali leta 2012. V zadnjih treh predstavah (*Bosa v parku*, *Snaha* in *Kadar se ženski jezik ne suče*) je igralo po pet igralcev. V letošnji predstavi *Štirje letni časi* igra sedem igralcev (30. predstava, 2024).

Iz grafičnega prikaza je razvidno, da je v prvem desetletju v predstavah igralo več igralcev kot v zadnjem desetletju.

Število igralcev v predstavah dramske skupine KD Groblje v obdobju 1994-2023

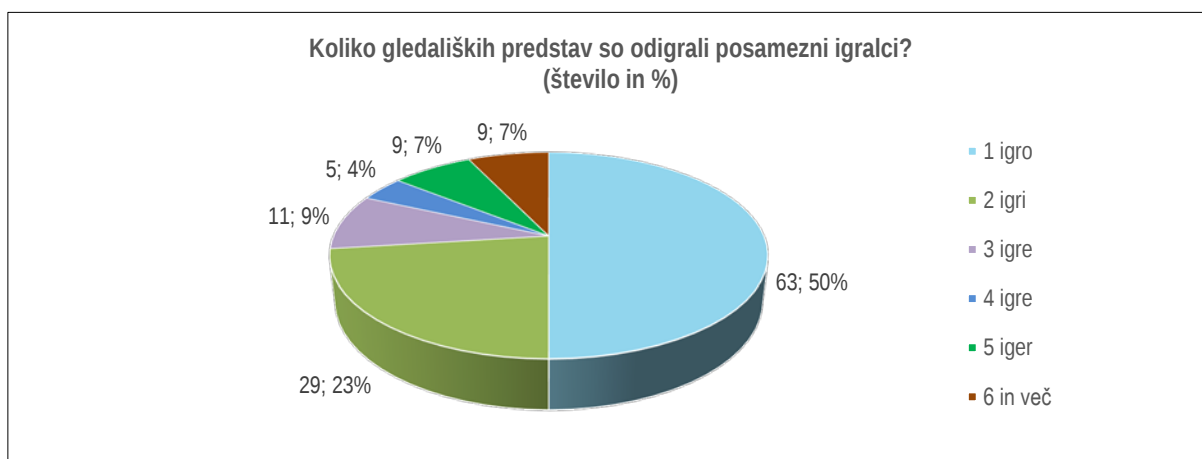

V prvem desetletju so člani dramske skupine KD Groblje odigrali 12 predstav, v katerih je igralo povprečno po 14 igralcev. V tem obdobju izstopata predstavi *Naše mesto* (1994), v kateri je igralo 26 igralcev, in predstava *Tajno društvo PGC* (1996), v kateri je igralo 23 igralcev. V drugem desetletju so odigrali 10 predstav, v katerih je igralo povprečno po 10 igralcev. V tem obdobju izstopata predstavi *Lumpacij vagabundus* (2005) z 18. igralci in *Mesto Arbela* (2002) s 16. igralci. V zadnjem desetletju je igralo povprečno po 7 igralcev na predstavo, največ – devet igralcev – je igralo v predstavi *Z vrati treskajo* (2015).

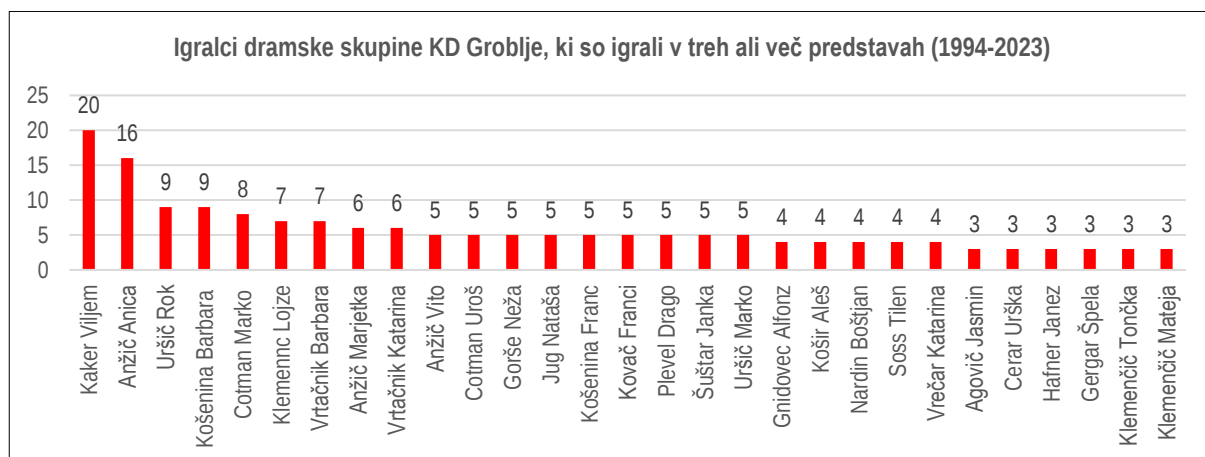
Večinoma je vsak igralec v gledališki predstavi odigral po eno vlogo, bilo pa je nekaj izjem. V prvi predstavi (*Naše mesto*, 1994) je Marjana Ručigaj odigrala dve vlogi, v tretji predstavi (*Tajno društvo PGC*, 1996) je dve vlogi odigral Boštjan Pavlič, v deveti predstavi (*Sem se oženil*, 2000) pa so po dve vlogi odigrali Justin Slanovec, David Pančur, Vito Anžič, Viljem Kaker in Ana Černe. V predstavi *Gosposka kmetija* (2009) sta vlogo Jerce odigrali dve igralki (Barbara Lajevec in Marjetka Anžič).

Skupaj je v treh desetletjih delovanja dramske skupine KD Groblje 125 igralcev odigralo 313 gledaliških vlog.

V treh desetletjih delovanja dramske skupine je polovica igralcev (63) igrala samo v eni predstavi, slaba četrtina (23 % oziroma 29 igralcev) v dveh predstavah, 11 igralcev (9 %) v treh predstavah, ostali igralci (18 %) pa v štirih ali več gledaliških predstavah.

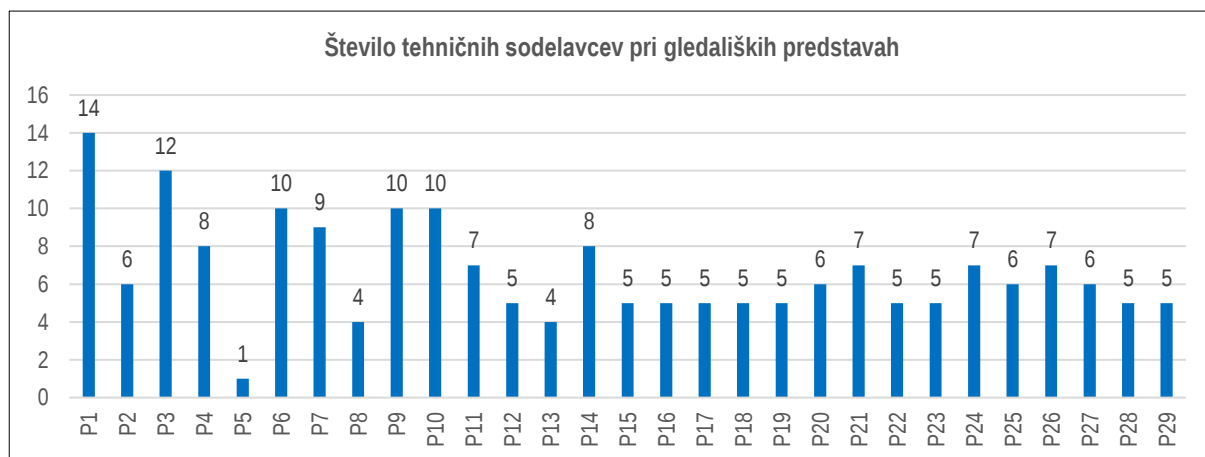
V največ predstavah sta igrala Viljem Kaker (v 20.) in Anica Anžič (v 16.). Drugi igralci po številu odigranih predstav so: Rok Uršič in Barbara Košenina Lajevec (po 9), Marko Cotman (8), Lojze Klemenc in Barbara Vrtačnik (po 7), Marjetka Anžič in Katarina Vrtačnik (po 6), Vito Anžič, Uroš Cotman, Neža Gorše, Nataša Jug, Franci Kovač, režiser Drago Plevel, Janka Šuštar in Marko Uršič (po 5) in Alfonz Gnidovec, Aleš Košir, Boštjan Nardin, Tilen Soss in Katarina Vrečar (po 4). Enajst igralcev je igralo v treh predstavah: Jasmin Agovič, Urška Cerar, Janez Hafner, Špela Gergar, Tončka Klemenčič, Mateja Klemenčič, Blaž Kramberger, Andraž Ogrinc, Pika Polona Penca, Veronika Rems in Rok Rode. 29 igralcev je igralo v dveh predstavah, 63 igralcev pa v eni predstavi. Seznam igralcev in drugih sodelujočih pri predstavah je v prilogi.

TEHNIČNI SODELAVCI V PREDSTAVAH

Predstav ne bi moglo biti brez podpore tehničnih sodelavcev, ki pripravijo sceno, skrbijo za zvok in osvetlitev, priskrbijo kostume in igralcem naredijo masko, prav tako je tudi ni brez šepetalca, ki igralcem pomaga pri govorjenju besedila. V prvem desetletju je bilo na predstavah povprečno po osem tehničnih sodelavcev, v drugem in tretjem desetletju pa po šest.

V treh desetletjih delovanja dramske skupine KD Groblje je pri predstavah sodelovalo največ 14 tehničnih sodelavcev (*Naše mesto*, 1994). Najmanj tehničnih sodelavcev gledališki list omenja pri peti predstavi (*Četrty kralj*, 1997), kjer navaja le šepetalko Špelo Kragelj, čeprav je bilo sodelujočih pri predstavi zagotovo še več.

Pogosto so igralci pri predstavah opravljali še druga tehniška ali organizacijska dela. Takšnih je bilo 16 igralcev.

Preglednica 2:

Igralci, ki so na predstavah istočasno opravljali še tehniška in druga dela

PRIIMEK IN IME IGRALCA	V KOLIKO PREDSTAVAH JE NASTOPILO	DRUGA OPRAVILA PRI PREDSTAVAH
Cotman Stane	1	scena 7-krat
Černivec Damjan	1	tehnika 2-krat
Gergar Špela	3	šepetalka 2-krat
Jug Nataša	5	kostumi 1-krat
Kaker Viljem	20	tehnika 9-krat, inspicient 1-krat
Kelhar Peter	1	maska 1-krat
Košenina Franc	5	režija 2-krat
Košenina Anton	1	scena 20-krat
Mihelčič Lucija	1	šepetalka 1-krat
Moder Evstahij	1	režija 1-krat
Pavlič Boštjan	2	organizacija 1 x
Pirnat Janez	1	tehnika 5-krat, organizacija 1-krat
Plevel Drago	5	režija 18-krat, scena 4-krat
Plevel Marjeta	1	kostumi in maska 18-krat
Stražar Aleš	2	rekviziti 1-krat
Vrtačnik Barbara	7	kostumi in maska 1-krat

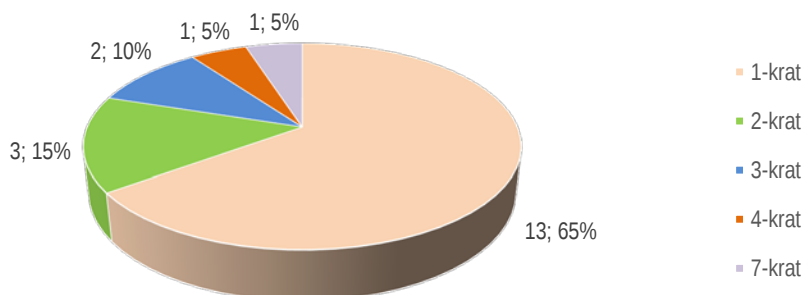
Vse igralce, ki so bili obenem tudi tehnični in drugi sodelavci pri predstavah, lahko razdelimo v štiri skupine:

- Igralci, ki so poleg igranja opravili še tehniško delo: Viljem Kaker (20-krat igra, 9-krat tehnika, 1-krat inspicient), Barbara Vrtačnik (7-krat igra, 1-krat maska, kostumi), Nataša Jug (5-krat igra, 1-krat kostumi), Špela Gergar (3-krat igra, 2-krat šepetalka), Boštjan Pavlič (2-krat igra, 1-krat organizacija), Aleš Stražar (2-krat igra, 1-krat rekviziti).
- Režiserji, ki so prevzeli še kakšno vlogo: Drago Plevel (18-krat režija, 5-krat igra, 4-krat scena), Franc Košenina (5-krat igra, 2-krat režija) in Evstahij Moder (1-krat režija, 1-krat igra).
- Tehnični in drugi sodelavci, ki so odigrali še kakšno igralsko vlogo: Anton Košenina (20-krat scena, 17-krat organizacija, 1-krat igra), Stane Cotman (7-krat scena, 1-krat igra), Marjeta Plevel (18-krat kostumi in maska, 1-krat igra), Janez Pirnat (5-krat tehnika, 1-krat organizacija, 1-krat igra), Damjan Černivec (2-krat tehnika, 1-krat igra).
- Igralci in tehniški delavci, ki so istočasno opravljali dve funkciji, a so sodelovali samo v eni predstavi: Peter Kelhar (igra, maska), Lucija Mihelčič (igra, šepetalka).

ŠEPETALCI V PREDSTAVAH

Dramska skupina KD Groblje za šepetalce ni imela stalnih sodelavcev. V tej vlogi je bilo v treh desetletjih delovanja dramske skupine 20 članov, 13 (65 %) jih je to delo opravljalo samo enkrat. Največkrat (7-krat) je bil šepetalec Boris Presekar, štirikrat Špela Kvas, po trikrat pa Marija Blatnik in Urška Kern. Dvakrat so bile v vlogi šepetalk: Špela Gergar, Veronika Rems in Janka Šuštar.

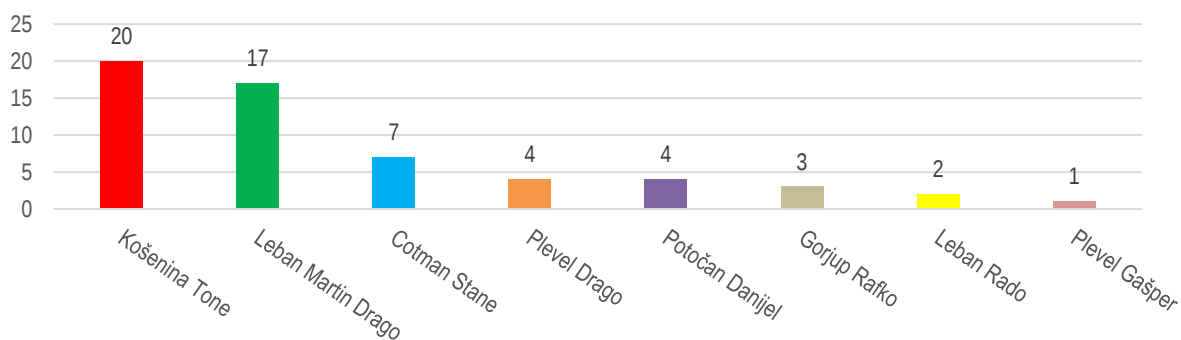
Šepetalci v gledaliških predstavah KD Groblje
v obdobju 1994-2023 (število in %)

SCENOGRAFI V PREDSTAVAH

Osem članov dramske skupine je poskrbelo za izdelavo scene za gledališke predstave. Običajno sta za sceno skrbela dva člana dramske skupine. Najpogosteje so bili za to delo zadolženi Tone Košenina (20-krat), Martin Dare Leban (17-krat) in Stane Cotman (7-krat). Režiserja Drago Plevel in Danijel Potočan sta za sceno poskrbela štirikrat, Rafko Gorjup trikrat, Rado Leban dvakrat, Gašper Plevel pa enkrat.

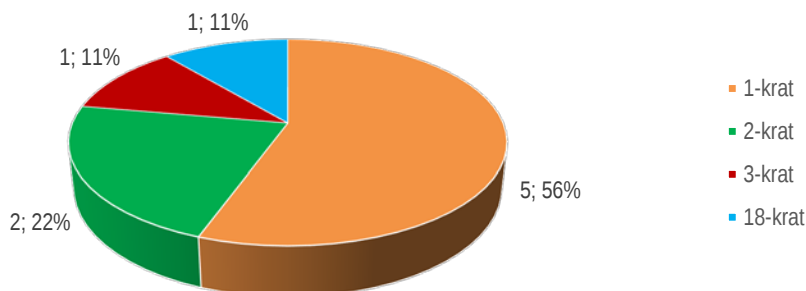
Scenografi pri gledaliških predstavah dramske skupine
KD Groblje v obdobju 1994-2023

KOSTUMOGRAFI IN MASKERJI V PREDSTAVAH

S kostumografijo in maskerstvom se je ukvarjalo devet članov dramske skupine. Največkrat je bila kostumografka in maskerka Marjeta Plevel (18-krat oziroma pri vseh predstavah od leta 2003 dalje). Trikrat je to delo opravljal Irena Ručigaj, po dvakrat pa Ivona Kysselef in Bojana Ručigaj. Pet članov dramske skupine je skrbelo za masko le pri eni predstavi.

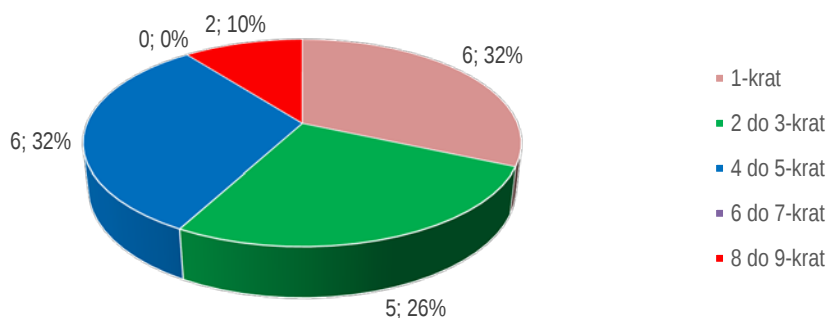
Kostumografi in maskerji v gledaliških predstavah dramske skupine KD Groblje v obdobju 1994-2023 (število in %)

TEHNIKI V PREDSTAVAH

Tehniki so skrbeli za ton, osvetlitev in grafično podobo. V treh desetletjih sta pri največ predstavah to delo opravila Viljem Kaker (9-krat) in Gašper Plevel (8-krat). V petih predstavah so bili tehniki: Marjan Jeretina, Aleš Koščak, Rok Lamberšek in Janez Pirnat, v štirih predstavah pa Jure Gergar in Marko Mejak. Ostali so to delo opravljali le v eni ali dveh predstavah. Skupaj je delo tehnika opravljalo 19 članov dramske skupine (seznam je v prilogi).

Tehniki v gledaliških predstavah dramske skupine KD Groblje v obdobju 1994-2023 (število in %)

DRUGI SODELUJOČI V PREDSTAVAH

Po podatkih na gledaliških listih je bilo šest članov dramske skupine zadolženih za dela, ki jih do sedaj še nismo omenili. Zadolženi so bili:

- za dramaturgijo (Boris Presekar leta 2013, 2014 in 2015),
- za rekvizite (Aleš Stražar leta 1994),
- za fotografijo (Rado Zajc leta 1994),
- za evidenco (Ema Mišič leta 1994) in

- leta 2018 je bil Viljem Kaker tudi inšpicient, ki vodi potek predstave, daje igralcem znamenje, kdaj grejo na oder itd.

Na koncu tega pregleda lahko ugotovimo, da je v 29-ih predstavah, ki jih je dramska skupina KD Groblje odigrala v prvih treh desetletjih, sodelovalo 125 igralcev, 7 režiserjev, 20 šepetalcev, 8 scenografov, 9 kostumografov in maskerjev, 19 tehnikov, 4 organizatorji in 6 drugih delavcev (skupaj 198). Ker pa je 16 članov dramske skupine opravljalo po dve ali več vlog hkrati in so bili istočasno del igralske in tehnične ekipe, ugotavljamo, da je prvih treh desetletjih delovanja dramske skupine v predstavah sodelovalo 182 oseb.

DELOVANJE DRAMSKE SKUPINE

USTANOVITEV DRUŠTVA

Kulturno društvo Groblje je bilo ustanovljeno 3. septembra 1993. Med pobudniki za ustanovitev društva je bila Metka Pichler, zborovodkinja na rodiški osnovni šoli, ki pa ustanovitve društva žal ni dočakala, saj je umrla že leta 1989. Takoj po ustanovitvi kulturnega društva sta začela delovati pevski zbor in dramska skupina.

LJUBITELJSKO GLEDALIŠČE

Po mnenju režiserja Draga Plevela je amaterski igralec lahko vsak, ki ima dovolj ljubezni do igranja in je pripravljen tej dejavnosti nameniti nekaj prostega časa in truda. Veselje do igranja je bistveno, pomemben pa je tudi odnos do kolektiva in imovine društva. Poklic ali izobrazba za igranje v ljubiteljskem gledališču nista pomembna. Vsi sodelujoči pri vajah in predstavah v okviru ljubiteljskega gledališča niso plačani. Izjemoma društvo režiserju nameni kakšno simbolično nagrado.

DVORANA KULTURNEGA DOMA GROBLJE

Slika 2:

Vabilo za prireditev *Vinska trgatav*, na katerem je pripis: »Ves dohodek je namenjen izgradnji Kulturnega doma v Grobljah.« (Arhiv KD Groblje)

Dramska skupina je bila na začetku delovanja brez dvorane, saj so se prostori današnjega Kulturnega doma Groblje ob ustanovitvi društva uporabljali v druge namene. Dvorano za vaje in nastope jim je takrat ponudil Miloš Starberk, tako da so vadili in imeli prvo premiero na Močilniku v Dobu. Ko pa so igrali predstavo *Tajno društvo PGC*, ki jo je režiral nekdanji rodiški ravnatelj Danijel Potočan, so se v Majčevem dvoru v Zgornjih Jaršah dogovorili za uporabo njihove dvorane. Ta predstava je bila zelo uspešna, saj so se z njo uvrstili na Linhartovo srečanje. Anton Košenina se je povezal z vsemi šolami bivše Občine Domžale in organiziral,

da so osnovnošolci v enem dnevu trikrat napolnili dvorano Majčevega dvora, ki je imela 450 sedežev. Tako je predstavo tisti dan videlo več kot 1300 otrok. Z denarjem od teh vstopnin so finančno pomagali krajevni skupnosti, ki je naročila izdelavo načrtov za adaptacijo grobeljske dvorane.

V letih 1995–1998 so organizirali posebno prireditev z naslovom *Vinska trgatev*, ki je bila namenjena izključno zbiranju finančnih sredstev za novo grobeljsko dvorano. 15. maja 1998 so prvič uprizorili premiero v obnovljeni dvorani Kulturnega doma Groblje. To je bila njihova sedma zaporedna predstava, Partljičeva komedija z naslovom *Gospa poslančeva*. Vse vaje in premiere ter ponovitve predstav se od takrat dalje odvijajo v Kulturnem domu Groblje.

IZBIRA PREDSTAV IN ŽANRI

Gledališke predstave so vedno izbirali režiserji. Od leta 2003 dalje, odkar je predstave režiral Drago Plevel, so igrali le še komedije. Režiser Drago Plevel meni, da našemu okolju ustrezajo predvsem komedije, saj je njihov namen, da se gledalci na predstavah sprostijo in zabavajo. Vse predstave so priredbe, saj režiser spreminja dramsko besedilo glede na število igralcev in druge okoliščine. Z avtorskimi pravicami do sedaj niso imeli težav, saj so igrali predstave pokojnih avtorjev. Izjema je letošnja predstava *Štiri letni časi*, ki jo je napisal Vinko Möderndorfer, ko so avtorja povabili na premiero 9. marca 2024. Predstava traja približno uro in pol do ure in tri četrt.

OD UVODNEGA SESTANKA DO PREMIERE

Priprave na predstave se začnejo konec oktobra ali najkasneje v začetku novembra, premiere pa imajo v marcu ali začetku aprila. Predsednik društva skliče uvodni sestanek, na katerega povabi zainteresirane igralce. Na tem sestanku režiser bodočim igralcem predstavi izbrano dramsko delo. Na osnovi predvidenega števila igralcev režiser izdela dramaturško knjigo, na osnovi te pa še režijsko knjigo, v kateri določi besedilo, pozicije igralcev itd., istočasno si zamisli tudi scenografijo. Igralcem razdeli vloge glede na njihov videz, karakter, kar komu kaj ustreza. Nekateri igralce že pozna, marsikoga pa spozna potem, ko mu da v branje izbrani tekst. Pri izboru vlog s svojimi predlogi sodelujejo tudi igralci. Ko so vloge razdeljene, naredijo kopije skripte z besedili, v katerih si potem vsak igralec označi svoje besedilo in si pri vajah beleži opombe.

Na začetku imajo dve ali tri bralne vaje. Na teh pride do črtanja teksta, npr. ko opazijo, da se kaj ponavlja itd. V dialogih se naučijo glasovih variant, ali je govor jezen ali prijazen ipd. Bralnim vajam sledijo vaje na odru, nekaj časa še s skripto v rokah. Najprej delajo samo na premikih po odru. Konec januarja začnejo vaditi brez skript, takrat igralcem pri besedilu začne pomagati šepetalka. Dober igralec se povsem poistoveti z likom, ki ga igra. Gledalcem nikoli ne sme kazati hrbta, da ne zgubi stik z njimi.

Za predstavo potrebujejo povprečno 40 do 45 vaj, letos so imeli izjemoma le 23 vaj. Vadijo dvakrat na teden, ob ponedeljkih in sredo. Vaje, ki trajajo vsaj uro in pol, so intenzivne. Igralci

pridejo na vaje po službi ali iz šole, zato včasih težko odmislijo svoje skrbi. Zaradi tega je zelo pomembna vaja, ki jo imajo v dopoldanskem času zadnjo soboto pred generalko. Dva večera pred premiero, običajno je to četrtek, imajo generalko, kjer je že vse tako kot na premieri. Naslednji dan je za igralce prost dan, v soboto pa se dobijo dve uri pred premiero, da še zadnjič preverijo vse potrebno.

SCENOGRAFIJA IN REKVIZITI

Sceno si zamisli režiser, nariše jo in jo pokaže že na bralnih vajah. Delati jo začnejo po kakšnem mesecu vaj, narejena pa je do konca januarja. Večkrat jo kombinirajo s starimi kulisami, ki jih hranijo v skladišču, po potrebi pa kupijo kaj novega ali dajo to narediti mizarju Rafku Gorjupu iz Srednjih Jarš. Marsikaj naredi že režiser Drago Plevel sam. Dokler scena ni postavljena na oder, so namesto nje kakšni drugi predmeti, tako da se igralci pri vajah lahko orientirajo. Če je le možno, sceno poenostavijo, da jo je lažje prevažati na gostovanja. Sceno postavijo s pomočjo stojk in uteži, brez zabijanja v oder, da ga ne bi s tem uničevali. Rekvizite prinesejo igralci od doma, nekaj pa jih hranijo tudi v skladišču.

KOSTUMOGRAFIJA IN MASKA

Za kostume in masko je dolga leta skrbela režiserjeva žena Marjeta Plevel. Že več kot 15 let kostume shranjujejo, tako da se jih je nabralo že kar veliko, večinoma kmečkih in iz Molierovega časa. Kostume jim šiva šivilja Vida Brinšek, ki naredi tudi vsa potrebna popravila. V skladišču imajo tudi veliko lasulj. Vsi igralci morajo imeti na predstavi teniran obraz, da se jim med predstavo ne sveti, ko se zaradi reflektorjev in treme potijo.

Slika 3:
Barbara Košenina v razkošnem kostumu za predstavo *Izsiljena ženitev*, 2003.
(Arhiv Barbare Košenina, por. Lajevec)

DELO ŠEPETALKE

Ko igralci na vajah odložijo skripte, pomembno vlogo dobi šepetalka. Njeno mesto je za zaveso na desni strani odra, gledano z dvorane. Čeprav igralci pridejo na predstavo prepričani, da tekst obvladajo, med nastopom lahko pride do blokade. Takrat igralcu pomaga šepetalka, vendar pa

se igralec ne sme obrniti proti njej. Situacijo mora preigrati tako, da gledalci tega ne opazijo. V predstavah govorijo pogovorni jezik.

GLASBA IN OSVETLITEV

Režiser Drago Plevel izbere tudi glasbo in določi jakost ter vrsto svetlobe, ki jo v določenem prizoru predstava potrebuje. Za to že na vajah in potem na predstavah poskrbi tehnik Viljem Kaker. Delo mu sedaj olajša mešalna miza za osvetlitev in tonske vložke. Da vse potrebno vključuje pravočasno, ima tudi on skripto dramskega besedila z opombami. Režiser svojega dela ne zaključí s premiero, pač pa hodi z igralci tudi na gostovanja, kjer z Viljem Kakerjem poskrbita za postavitve scene. V marsikateri dvorani imajo slabo opremo, zato morajo pogosto s seboj vzeti reflektorje in druge tehnične pripomočke.

GLEDALIŠKI LISTI IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI O PREDSTAVAH

Javnost o predstavah obveščajo s plakati in gledališkimi listi, ki so narejeni vsaj dva tedna pred premiero. Najave predstav objavljajo na Facebooku, Radiu Ognjišče, portalu domzalec.si in v občinskem časopisu Slammik. Za grafično podobo plakatov in gledaliških listov skrbi Gašper Plevel. Režiser mu za gledališke liste posreduje spremno besedilo, da gledalec že z gledališkim listom dobi osnovne smernice za predstavo.

GOSTOVANJA DRAMSKE SKUPINE

Preden grejo na gostovanje v drug kraj, morajo najeti dvorano (kar je potrebno plačati, razen če gre za izmenjavo med dramskima skupinama), dostaviti plakate ter si izposoditi kombi in v kraj gostovanja prepeljati sceno, kostume in rekvizite. V domači dvorani v Grobljah predstave uprizorijo najmanj dvakrat, na gostovanja pa gredo vsaj petkrat. Do sedaj so imeli največ gostovanj s predstavo *Gospa poslančeva* (19-krat) leta 1998. Gostujejo v Dobu, Mekinjah, Krašnji, Šmarci, Komendi in drugje po Sloveniji. Dogovarjanje za gostovanja je danes precej težavno. Pogosto se domenijo za izmenjave z amaterskimi gledališkimi skupinami, pa potem do izmenjave iz različnih razlogov ne pride. Zadosti je že bolezen enega od igralcev. V gostujoči dvorani so vedno vsaj dve uri pred začetkom predstave, da pripravijo sceno in uredijo vse potrebno za predstavo.

ŠTEVILO PONOVIJEV IN OBISKANOST PREDSTAV

Število ponovitev je odvisno od zanimanja za predstavo in prostega časa igralcev. Če je premiera pozno spomladi, je ponovitev manj, saj je težko dobiti igralce in publiko. Včasih želijo gostovati še jeseni, pa to vsem zaradi novih obveznosti ne ustreza. Poleg komedije *Gospa poslančeva* so bile najbolj ponavljane še predstave *Lumpacij vagabundus*, *Trije vaški svetniki* in *Tajno društvo PGC*. Evidence o številu ponovitev posameznih predstav žal nimajo.

Obiskanost predstav je odvisna od več okoliščin. Premiere in ponovitve v grobeljski dvorani so običajno zelo dobro obiskane, v drugih krajih pa obiskanost predstav niha. Odvisna je od

številnih okoliščin in drugih pomembnih dogodkov v kraju gostovanja. Imajo pravilo, da predstavo odigrajo, če je v dvorani več gledalcev kot je na odru igralcev.

Vera Vojska, ki je za časopis *Slamnik* napisala večino prispevkov o predstavah dramske skupine KD Groblje, je leta 2022 zapisala: »Kulturno društvo Groblje se lahko pohvali že z blizu 30 uspešno zaigranih komedij, dram in drugih oblik doma naštudiranih predstav, med katerimi posebej izpostavljajo komedijo Toneta Partljiča *Gospa poslančeva*, ki je bila do zdaj največja uspešnica, saj je bila uprizorjena kar 19-krat. Radi se pohvalijo z Molierovo komedijo *Izsiljena ženitev*, s katero so se uvrstili med prvih pet na Festivalu gorenjskih komedijantov. Radi se spomnijo tudi uspešne burke o *Treh vaških svetnikih*, ki je štirikrat popolnoma napolnila dvorano Kulturnega doma Groblje. Tudi ob premieri letošnje domače predstave ni manjkalo ljubiteljev domačih gledaliških predstav, ki so z veliko radovednostjo prišli na ogled predstave *Snaha* avtorja Davida Herberta Lawrenceja, ki jo je poslovenil Žarko Petan, za Dramsko sekcijo KD Groblje pa priredil in režiral Drago Plevel.« (Vera Vojska: *Premiera Dramske sekcije KD Groblje: Snaha*, *Slamnik*, št. 4, 28. 4. 2022, str. 30).

LINHARTOVA SREČANJA

Največje priznanje za amaterske gledališke skupine je sodelovanje na Linhartovih srečanjih.

Za sodelovanje na tem srečanju je potrebno predstavo najprej prijaviti na Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD), da jo gledališki kritik oceni. Igralci ne vedo, na katero njihovo predstavo bo gledališki kritik prišel. Po njegovem ogledu dobijo pismo z oceno predstave. Do sedaj so se kritike vedno nanašale le na sceno, nikoli na igranje. Ker je amaterskih gledaliških skupin v Sloveniji veliko, se je težko uvrstiti na Linhartovo srečanje. Dramska skupina KD Groblje se je na Linhartovo srečanje uvrstila s predstavami: *Tajno društvo PGC*, *Izsiljena ženitev* in *Pesem s ceste*, na kateri je bila igralka Neža Gorše izbrana za komedijantko leta. Nekajkrat so pravočasno prijavo na JSKD žal zamudili, tako da gledaliških kritikov niti ni bilo na njihove predstave. Priznanje za režiserja je tudi, da sta dve igralki z njihovega odra odšli na avdicijo na AGRFT. Nika Manevski je danes poklicna igralka, ki študij nadaljuje v Zagrebu, Neža Gorše pa se je kasneje glede študija premislila.

STROŠKI ZA DELOVANJE DRAMSKE SKUPINE

Čeprav dramska skupina deluje prostovoljno, pa za izdelavo scene, kostumov in nabavo vsega potrebnega materiala nastanejo določeni stroški. Društvo se zato s svojim programom vsako leto prijavi na občinske razpise, na osnovi katerih dobijo nekaj sredstev za svoje dejavnosti. Nekaj prihodkov pride še z vstopninami, tako da večinoma pokrijejo nastale stroške. Če pa je predstava zelo uspešna in ima veliko ponovitev, je prihodkov več, tako da z njimi lahko pokrijejo še kakšne druge društvene potrebe, nazadnje npr. nakup mešalne mize za zvok in osvetlitev.

DRUŽENJE PO PREDSTAVAH

Premiero proslavijo na zakuski, na kateri se pogovorijo o napakah in drugih dogodivščinah med predstavo ter se dogovarjajo za gostovanja. Zaradi različnih dogodivščin na odru se jim je skozi leta nabralo že mnogo zanimivih prigod in šaljivih situacij, ki se jih radi spominjajo.

NAJTEŽJI IZZIVI ZA IGRALCE

Največji izziv, s katerim se igralci spopadajo, je učenje besedila. Igralec Franci Kovač je povedal: »Ko enkrat osvojiš tekst in si siguran v svojo vlogo, lahko pričneš resnično igrati. Pot do tja je seveda dolga, da se igralci naučimo tekst in začnemo sodelovati, da lahko kot ekipa ustvarimo zaokroženo celoto – gledališko predstavo.« Učenje besedila je še posebno velik izziv za nekatere starejše igralce. Če pa kdo med predstavo slučajno pozabi delček teksta, situacijo preigrajo tako, da gledalci tega niti ne opazijo. Posameznikom predstavlja izziv tudi premiera pred domačo publiko, težko jim je igrati tudi na gostovanjih, če je v dvorani malo gledalcev. Barbara Košenina Lajevce se spominja: »Spomnim se, kako smo se včasih smejali ali pa celo trepetali v zaodrju, če je kdo pozabil ali pa zamenjal besedilo, ko je na tla padel kakšen predmet, za katerega ni bilo predvideno, da se to zgodi, ali se je kdo od igralcev spotaknil, morda šel skozi napačna vrata, poklical so igralca z napačnim imenom itd.« Konrad Pižorn Kondi izpostavlja tudi težave z gostovanji: »Druga težava, lahko rečem vseh skupin, pa je, da ni načrtnega gostovanja, poznavanja gostovanj, dvoran, okolja, kamor se gre. Hitro zadovoljstvo je že po peti ponovitvi, ko pa bi ja moralo biti v interesu čim številčnejše občinstvo.«

NAJLEPŠI SPOMINI IGRALCEV

Najlepši spomini igralcev so odvisni od tega, kaj jim je pri gledališkem ustvarjanju najbolj pomembno. Njihovi najlepši spomini se nanašajo na:

- ustvarjanje vloge, ko se povsem vživijo v vlogo, ki jo igrajo;
- polne dvorane in očitno zadovoljstvo publike, ki se odzove s smehom in burnim aplavzom;
- druženje na vajah in predstavah ter
- uresničevanje skupnega cilja ustvariti dobro predstavo.

Igralec Konrad Pižorn Kondi je kot najlepši trenutek izpostavil naslednje: »Seveda konec premiere, tisti trenutek teme pred aplavzom, priklonom in ko v pogovoru z gledalcem spoznam, da je razumel tekst in ve, kaj smo hoteli z njim povedati na preprost ljudski način. Pa ko ti majčkeno priteče znoj po »grebenčku hrbtenice« in se ti »možgani izpraznijo«. Občutek o svojem uspešnem delu dobim šele naslednji dan.«

POMEN IGRANJA V DRAMSKI SKUPINI

Odgovore igralcev na vprašanje, kaj jim pomeni sodelovanje v dramski skupini, bi lahko strnili v naslednji povzetek: sprostitev, druženje in prijateljski odnosi, veselje do igranja in izražanje različnih čustev skozi vloge, zadovoljstvo gledalcev in ustvarjanje kvalitetne predstave.

Poleg tega so posamezni igralci izpostavili še nekaj drugih koristi, ki jih pridobijo z gledališkim ustvarjanjem.

Anica Anžič: »Pomeni mi sprostitev in aktiviranje možganskih celic.«

Viljem Kaker: »Zlasti premiera je nagrada za vložene vaje. Vsakič, ob vsaki igri, je bil užitek stopiti na oder pred polno dvorano.«

Franci Kovač: »Igranje v dramski skupini mi pomeni sprostitev, saj to vsi igralci delamo prostovoljno, brez plačila. Pri tem moramo biti dovolj disciplinirani, da hodimo na vaje, ki jih imamo dvakrat na teden, pri čemer se doma še učimo svoje besedilo. Meni predstavlja igranje priložnost, da se naučim komuniciranja, timskega dela, izražanja različnih čustvenih stanj likov, ki jih moram upodobiti, ter da odpravim svoj strah (tremo) pred javnim nastopanjem. Vse naštetu mi koristi pri mojem delu, saj v svojem poklicu večinoma delam z ljudmi, kjer pa so našete veščine zelo dobrodošle.«

VZROKI ZA PRENEHANJE IGRANJA

Igralci so z igranjem prenehali zaradi objektivnih razlogov, kot so: bolezen, nosečnost, starostjo težje pomnjenje in selitev v drug kraj, ali pa so se začeli posvečali še drugim svojim hobijem in je za ljubiteljsko gledališko dejavnost zmanjkalo časa. Pomanjkanje prostega časa je bila pogosta težava za mnoge igralce, saj vaje in dnevi predstav zahtevajo precej časa. Igralec Vito Anžič je izpostavil še en razlog: »Ker sem se naveličal tolikokrat ponavljati eno in isto. Zadnjo predstavo, v kateri sem igral (opomba: *Trije vaški svetniki* leta 2004), smo odigrali kakšnih petnajstkrat, še prej pa sem seveda vse že velikokrat ponovil na vajah).«

POGOVORI Z USTVARJALCI

Pogovori s predsednikom društva, režiserjem in igralci so bili izvedeni v januarju in februarju 2024. Mlade raziskovalke so se s predsednikom, režiserjem in igralcem Lojzetom Klemencem pogovarjale v živo, ostali igralci pa so na vprašanja odgovorili preko elektronske pošte. V nadaljevanju izpostavljamo predvsem njihove odgovore na vprašanja, ki še niso bili omenjeni. Igralce smo zaprosili tudi za nekaj slikovnega gradiva iz predstav, v katerih so igrali.

ANTON KOŠENINA, PREDSEDNIK KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE (Zgornje Jarše, 27. januar 2024)

Kdo je pred 30. leti dal pobudo za ustanovitev dramske skupine?

To je bilo na začetku delovanja društva. Metka Pichler je imela dekliški pevski zbor na rodiški šoli, s Stanetom Cotmanom pa sva več kot 20 let pela pri mengeški Svobodi. Ko smo imeli novoletne koncerte, naju je Metka spodbujala, naj ustanovimo društvo. Ona je imela na šoli dekliški zbor, ki je bil na vrhunskem nivoju, niso pa imeli zaledja. Potem smo res ustanovili društvo. Takoj smo organizirali pevski zbor in dramsko skupino. Do tega je prišlo čisto spontano. Praktično od prvega dneva smo mislili na oboje. Začeli smo hoditi okrog in vabiti bodoče igralce. Še prej smo morali najti mentorje, zborovodje in režiserja. Takrat sem šel k Evstahiju Modru domov in ga povabil k sodelovanju. Tako se je začelo.

Slika 6:
Pogovor s predsednikom KD Groblje
na njegovem domu. Z leve: Kjara
Koštrun, Živa Zore, Anton Košenina
in Luna Debeljak.
(Foto: Vilma Vrtačnik Merčun)

Ali je Metka Pichler na začetku potem delala v društvu?

Ne, žal ni, ker je že prej umrla (op. 11. maja 1989), mi pa smo društvo ustanovili jeseni leta 1993. Njen dekliški zbor je razpadel, veliko teh deklet je prišlo potem k našemu zboru. Pri

mengeškemu zboru nas je bilo 14 iz Jarš in veliko teh pevcev je tudi prišlo v naš zbor, tako da smo imeli že na začetku neko osnovo za pevski zbor.

Za dramsko skupino je bil verjetno pobudnik tudi vaš oče Franc Košenina. Ali je on že prej kje igral?

On je igral že 40 let pred tem. Bil je takoj zraven. Igral je v prvih štirih igrah, kasneje pa je režiral pri svojih 85-ih letih. Dočakal je 99 let. Prvo igro pa je režiral Evstahij Moder, brat od prevajalca Janka Modra, tako da je bil Janko tudi na premieri. Evstahij je imel že od prej nekaj režiserskih izkušenj.

Ali je bil kdo, ki je sodeloval pri pripravi predstav, kdaj plačan ali ste vsi prostovoljci?

Vsi smo delali volontersko. Režiserji so dobili kakšno malenkostno nagrado, drugače pa ne. Ko je bil režiser že Drago Plevel, je nekdo predlagal, da bi dobili nekaj plačano. Pa je rekel Drago, da bi bil to začetek konca. Igralci za vaje porabijo res veliko časa. ... Za to moraš imeti veselje, drugače ne gre.

Ali so kdaj na premieri prisotni tudi gledališki kritiki?

Gledališki kritiki so prisotni, le povabiti jih moramo. To gre preko JSKD-ja, ki ga sedaj namesto Mateja Primožiča vodi Klavdija Gregorin Štifter. Posredovati je potrebno zahtevane podatke, da se gledališki kritik prej lahko že malo pripravi na predstavo. Pred leti je bil gledališki kritik Peter Militarov. V zadnjem času smo dvakrat zamudili prijavo, saj se je pred prijavo potrebno uskladiti glede datuma premiere.

V katerih krajih običajno gostujete?

V Dobu smo igrali, pa v Mekinjah itd. Pogosto se prej dogovorimo za izmenjave dramskih skupin, da pridejo oni k nam gostovat, mi pa k njim, kar je najbolj fer. A dostikrat se ta beseda požre tako, da se dogovor o gostovanju pozabi. Oni pridejo k nam igrat, izkupiček je njihov, potem pa je sodelovanja konec. Pogodbe pa ni, le ustni dogovor in vedno upaš, da so ljudje značajni. Kar nekajkrat smo že na ta način ostali brez gostovanja. Težko se je dogovarjati za gostovanja. Ponekod imajo tudi abonmaje, npr. v Mekinjah imajo 4 ali 5 predstav čez zimsko sezono kot abonma za svoje gledalce. Predstavo *Snaha* smo igrali npr. v Krašnji in Šmarci, pa še enkrat smo jo ponavljali v Grobljah. V Krašnji je bilo 90 ljudi, kar je bil kar lep uspeh, v Šmarci pa le 20. To pa je škoda, saj je dosti dela in vzame veliko časa, da se s kombijem odpelje vse potrebno, pa potem pripelje nazaj. Najem dvorane pa je potrebno plačati, le pri izmenjavah so običajno gratis. A vse moramo vzeti v zakup kot dobro prostovoljno delo. Če bi gledali na denar, ne bi bilo ničesar.

Kako skrbite za obveščanje javnosti o predstavah?

Za promocijo damo natisniti plakate, kopiramo gledališke liste, dali smo tudi že listke po domovih preko pošte, a je pošta postala kar draga. Razmišljamo o tem, kaj še narediti. Vabila objavimo na Facebooku, kakšen oglas damo na radio, redno objavljamo v Slamniku, kjer je

objava brezplačna, pa na portalu domzalec.si. V Kamniških novicah za objavo enega oglasa zaračunajo 150 do 200 evrov, kar je za nas začetek izgube. Gledati moramo na denar in biti dober gospodar. Če nam uspe dobiti kaj denarja, potem iz društvenega denarja raje kupimo kakšen reflektor in v dvorani izboljšamo osvetlitev. Iz halogenk sedaj prehajamo na varčnejše led žarnice, tak reflektor pa stane 900 evrov, a je zaradi manjše porabe potem strošek elektrike manjši. Sedajle smo npr. kupili mešalni pult za regulacijo reflektorjev, ki je stal 3500 evrov. Lansko leto smo se prijavili na razpis Občine Domžale, ki je prispevala 2000 evrov, ostalo smo dali iz društvene blagajne.

V zadnjem času premiere tudi posnamejo in jih vsaj deloma objavijo na portalu domzalec.si. Ali posnetki služijo tudi vam oz. igralcem?

Vedno prosimo Mira Pivarja, da nam predstavo presname na DVD, sedaj na ključek, tako da dobi vsak igralec posnetek predstave v roke za spomin in si jo lahko kadarkoli ogleda. To je koristno tudi v primerih, ko predstavo jeseni ponavljamo. V preteklosti smo sodelovali s fotoklubom Mavrica Radomlje, sedaj to odlično teče na *Domžalcu*, kjer na svojem portalu naredijo tudi objavo. Nekaj kaže, da nam bodo to delo v prihodnosti zaračunali, a do sedaj je bilo brezplačno.

Z organizacijo dramskih predstav imate veliko dela in skrbi, pa kljub temu vztrajate pri tem že več kot 30 let. Kaj vam to delo pomeni?

To delamo zato, ker je lušno, ker je zadovoljstvo, če je lep odziv, če je lep obisk predstave in so ljudje zadovoljni, ko odhajajo iz dvorane, kar pomeni, da jim je bilo všeč. Potem nam pomeni tudi druženje, da se pogovorimo in se kaj zmenimo za naprej. Imamo skupne cilje in to nas povezuje.

DRAGO PLEVEL, REŽISER

(Groblje, 31. januar 2024)

Letos pri KD Groblje režirate že svojo 19. predstavo. Kako je prišlo do vašega sodelovanja v dramski skupini KD Groblje?

V kulturi delujem že od svojega 16. leta. Najprej sem igral v Mengšu, v letnem gledališču v kamnolomu, kjer so sedaj taborniki. Bile so tam res krasne predstave vse do prihoda Špas teatra v Mengeš. Več o našem delu si lahko preberete v Stražarjevi knjigi »*Mengeš in Trzin skozi čas*«. Moj prvi režiser je bil pokojni dramski in filmski igralec Maks Furjan. Moja prva predstava, v kateri sem igral, je bila *Jurij Kozjak*. Uprizorili smo jo v letnem gledališču v 70-ih letih.

Slika 7:
Pogovor z režiserjem Dragom Plevelom
na odru Kulturnega doma Groblje.
(Foto: Vilma Vrtačnik Merčun)

Slika 8:
Režiser Drago Plevel pogosto odigra tudi kakšno vlogo, na
sliki v predstavi *Pravljica o carju in pastirju* leta 2018.
(Vir: domzalec.si, 11. 3. 2018)

Ali je vaš poklic povezan z gledališčem?

Ne, sploh ne. Po poklicu sem elektro stroke, sedaj že upokojen, delal pa sem v Kliničnem centru na računalnikih. Moj tast Franc Veider iz Mengša je bil amaterski režiser, kostumograf in še kaj. Z igranjem sem začel v mengeškem farovžu. Tam je bila sestra Angelina, ki je želela, da bi »pod šupo« (kot smo takrat rekli, sedaj je tam župnikova garaža) kaj ustvarjali. Pripravila je predstavo *Mož v sivem*. Tako sem tam začel risati kulise, napeljal sem tudi elektriko z reostatom in igral. Potem se je začelo. Videli so, da sem stvari dobro naredil, pa so me povabili v kulturno društvo Svoboda Mengeš. V okviru tega smo uprizorili veliko predstav. Zaradi prihoda Špas teatra pa smo amaterji počasi zamrli.

Zakaj ste se priključili amaterskemu gledališču KD Groblje?

Ko smo v Mengšu prenehali z aktivnim delovanjem, me je g. Tone Košenina prosil, da bi nadomestil režiserja, ki jih je zapustil. Bil sem odločen, da sem končal s tem, pa me je žena

Marjeta Plevel prepričala, naj grem vsaj pogledat. Ona je bila nekaj časa tudi kostumografinja v ljubljanski Drami. Pa sem šel pogledat in potem ostal tukaj že več kot 20 let. Moja prva predstava tukaj je bila Molierova *Izsiljena ženitev*, ki smo jo igrali leta 2003. S to predstavo smo bili na Dobu izbrani za Linhartovo srečanje. Tako se je začelo in traja še danes, edino epidemija covida-19 nas je malo zaustavila. Ko sem prevzel to delo, so imeli igralci nek rešpekt pred menoj, a so bili kmalu zadovoljni z mojim pristopom. Igralec Lojze Klemenc je rekel: »To jaz rabim, da mi poveš, kje naj stojim in kaj naj delam, da vem, s kakšnim tonom glasu naj povem tekst itd.« Tako me nočejo izpustiti, jaz pa imam sedaj tudi več časa.

Slika 9:
Po pogovoru z režiserjem Dragom Plevelom smo si ogledali delček vaje.
(Foto: Vilma Vrtačnik Merčun)

Ali ste se naknadno še kaj izobraževali za igro ali režijo?

Ne, nič. Veliko pa sem igral, nekaj celo tukaj, kakor ste ugotovili iz gledaliških listov. Prebral pa sem kar nekaj literature o igri, scenski geometriji itd., pa mogoče mi je Bog dal malo daru.

Poklicna gledališča imajo veliko vrst vaj. Kako pa je s tem v amaterskem gledališču?

Mi imamo vaje na začetku po prizorih, ko pa je igra postavljena, pa v celoti. ... Igralcem postavim rok. Rečem: »Glejte, konec januarja gre skripta stran. S skripto igraš samo z eno roko, brez skripte igraš cel, obe roki sta prosti.«

Verjetno ste poleg vsega še inspicient.

Ja, vse. Imeli smo zelo dobrega inspicienta, Borisa Presekarja. A je imel takšno službo, da je bil velikokrat na službenem potovanju. Pogrešam ga, saj je znal igralce zelo dobro umiriti, poskrbeti za vse rekvizite itd., bil je pravi vodja predstave.

Kaj vam pomeni sodelovanje pri ustvarjanju predstave?

Z vsako predstavo si z igralci želimo, da bi razveselili publiko. To je naš osnovni moto. Tisti, ki pridejo gledat predstavo, so v glavnem taki, ki jih kultura vsaj malo zanima, zato želimo, da se v tistih dveh urah nasmejijo in sprostijo.

Slika 10 in 11:

V predstavi *Pesem s ceste* (2013) je režiser Drago Plevel (v rjavem suknjiču) igral Krištofa. Gostovanje KD Groblje v Lukovici.

(Vir: MojaObčina.si/Lukovica, 16. 3. 1913).

Za konec še eno vprašanje: kakšne kvalitete mora imeti dober igralec?

V amaterskem gledališču je najpomembnejše, da ima veselje do igre, da je dojemljiv, da ima korekten odnos do soigralcev oz. celega kolektiva in rekvizitov, seveda pa je dobrodošla tudi vsaka odrska izkušnja. Vsak nov igralec pride na sestanek z malce treme in z upanjem, da uspešno prebrodi "avdicijo", a do sedaj smo še vsakega v dobrem duhu naučili. Upamo, da se nam pridruži še kakšen igralec ali igralka, da skupaj z dobrim kolektivom naštudiramo še kakšno hudomušno predstavo, saj smo tako rekoč prostovoljno v službi naroda. Imamo se lepo in delavno hkrati. Vljudno vabljeni!

VILJEM KAKER, IGRALEC (Spodnje Jarše, 7. februar 2024)

Viljem Kaker je igralec, ki je z dramsko skupino odigral največ predstav - 20. Igral je že v prvi predstavi dramske skupine KD Groblje leta 1994 z naslovom *Naše mesto*, njegova zadnja predstava pa je bila komedija *Bosa v parku* leta 2019. Poleg tega je v dramski skupini opravljal tehnična dela, za izvedbo teh skrbi še danes. Ob 30-letnici KD Groblje mu je domžalska Območna izpostava JSKD podelila častno Linhartovo značko.

Slika 12:

Prva predstava dramske skupine KD Groblje je bila drama *Naše mesto*, ki so jo igrali leta 1994. V njej so nastopili trije intervjujanci: Viljem Kaker, Anica Anžič in Rok Uršič. V predstavi je nastopilo 26 igralcev, največ do sedaj. (Arhiv Viljema Kakerja)

Katerih vlog ali prizorov se najraje spominjate?

Spominjam se prve dramske igre *Naše mesto*. Takrat smo za režijo povabili Evstahija Modra. S to predstavo smo imeli tudi veliko gostovanj. Ker še nismo imeli svoje dvorane, smo vadili v različnih prostorih, največ pa v Dobu. Skrbel sem tudi za tehniko – tudi potem, ko sem imel manjše vloge. Najbolj burno pa je bilo v domu upokojencev, kjer se nam je porušila scena.

Kaj je bilo za vas pri igranju najtežje in kaj je najlepše?

Najtežje je res igrati, ko je gledalcev v dvorani toliko, kot je nas, igralcev na odru. To se nam je že zgodilo. Najlepše pa je igrati takrat, ko je dvorana polna do zadnjega kotička in je na koncu buren aplavz.

Slika 13:
Aleš Košir, Andraž Smole in Viljem Kaker v predstavi
Skupno stanovanje, 2007.
(Arhiv Viljema Kakerja)

Slika 14:
Pika Polona Penca in Viljem Kaker v predstavi *Zakonski
vrtljak*, 2012.
(Arhiv Viljema Kakerja)

Slika 15:
Gašper Plevel, Drago Plevel in Viljem Kaker v predstavi
Gonja za srečo, 2008.
(Arhiv Viljema Kakerja)

Slika 16:
Jasmin Agovič, Marjetka in Anica Anžič, Aleš Košir,
Gašper Plevel in Viljem Kaker v predstavi *Gonja za srečo*,
2008.
(Arhiv Viljema Kakerja)

Kaj vam pomeni sodelovanje v dramski skupini KD Groblje?

Pomeni mi druženje. Zlasti premiera je nagrada za vložene vaje. Vsakič, ob vsaki igri, je bil užitek stopiti na oder pred polno dvorano. To je tisto, kar mi je dalo zadovoljstvo pri igranju v dramski skupini KD Groblje.

ANICA ANŽIČ, IGRALKA (Zgornje Jarše, 5. februar 2024)

Anica Anžič je z dramsko skupino KD Groblje odigrala 16 predstav. Igrala je že v prvi predstavi *Naše mesto* leta 1994 pa vse do leta 2019. Njena zadnja predstava je bila *Bosa v parku*. Ob 30-letnici KD Groblje ji je Območna izpostava JSKD podelila zlato Linhartovo značko.

Slika 17:
Anica in Marjetka Anžič v predstavi *Gonja za srečo*, 2008.
(Arhiv Barbare Lajevce)

Slika 18:
Barbara in Katarina Vrtačnik, Marjetka in Anica Anžič v predstavi *Skupno stanovanje*, 2007.
(Arhiv Viljema Kakerja)

Slika 19:
Anica Anžič in Tilen Soss v predstavi *Pravljica o carju in pastirju*.
(Miro Pivar, domzalec.si, 11. 3. 2018)

Slika 20:
Viljem Kaker in Anica Anžič v predstavi *Nona*.
(Miha Ulčar, domzalec.si, 29. 1. 2017).

Katerih vlog ali prizorov se najraje spominjate?

Rada se spominjam vloge gospe Gibbsove v prvi predstavi *Naše mesto*, vloge krčmarice v predstavi *Lumpacij vagabundus*, vloge žene v predstavi *Jezični dohtar Petelin*, glavne vloge v predstavi *Nona*, vloge gospe Banksove v predstavi *Bosa v parku* itd.

Kaj je bilo za vas pri igranju najtežje in kaj je najlepše?

Najtežjega ni bilo, bilo pa je veliko lepih trenutkov v sodelovanju z mladimi igralci.

Kaj vam je pomenilo igranje v dramski skupini KD Groblje?

Igranje je bila zame sprostitev in hkrati aktiviranje možganskih celic.

ROK URŠIČ, IGRALEC

(Zgornje Jarše, 15. februar 2024)

Rok Uršič je igral v devetih predstavah dramske skupine KD Groblje. Igral je že v prvi predstavi *Naše mesto* leta 1994, njegova zadnja predstava pa je bila *Lumpacij vagabundus* leta 2014.

Katerih vlog ali prizorov se najraje spominjate in zakaj?

Spominjam se svoje prve vloge v igri *Naše mesto*, v kateri sem igral igralca baseball-a. Od tega je minilo že 30 let, a tekst za svojo takratno vlogo znam še danes. Na splošno pa so mi vse vloge v vseh igrah ostale v lepem spominu, saj so si bile zelo različne, od bebčka do morilca.

Kaj je bilo za vas pri igranju najtežje in kaj je najlepše?

Pri igranju se je seveda najtežje naučiti vlogo na pamet, pa premiera v domači dvorani pred domačo publiko. Najlepše pa je bilo druženje na vajah in po predstavah z vsemi igralci in ostalo ekipo, ki je bila potrebna za izvedbo predstave.

Iz kakšnih razlogov ste prenehali igrati v dramski skupini?

Igrati sem prenehal, ker sem imel še druge hobije in za vse nisem imel zadosti prostega časa.

Slika 21:
Rok Uršič, Mateja Klemenčič in Stane Cotman v predstavi *Pepel in kri*, 1999.
(Arhiv Roka Uršiča)

Slika 22:
Marko Cotman in Rok Uršič v komediji *Izsiljena ženitev*, 2003.
(Arhiv Roka Uršiča)

BARBARA KOŠENINA (POROČENA LAJEVEC), IGRALKA (Krtina, 24. februar 2024)

Barbara Košenina, por. Lajevec, je igrala v devetih predstavah dramske skupine KD Groblje. Njena prva predstava je bila veseloigra *Tajno društvo PGC* leta 1996, zadnja pa komedija *Gosposka kmetija* leta 2009.

Kaj je bilo najlepše pri igranju v dramski skupini?

Najlepše je bilo nekaj novega ustvarjati, odkrivati, naučeno prinesiti pred ljudi in hkrati upati, da jim bo všeč, da bodo s seboj odnesli kaj lepega. Všeč mi je bilo igrati v komedijah in na predstavah dobiti povratno informacijo v obliki smeha. Ko so se gledalci smejali, smo se navadno smejali tudi igralci v zaodru.

Kaj vam je sodelovanje v dramski skupini takrat pomenilo?

S soigralci smo se dobro razumeli. Spletli smo lepe prijateljske vezi, se družili, zabavali na poti, ko smo se odpravili gostovat, se smejali napakam po končanih predstavah itd.

Zakaj ste prenehali z igranjem?

Z igranjem sem prenehala iz več razlogov. Imela sem še veliko drugih aktivnosti. V letu, ko sem bila zadnjič v tej vlogi, sva se s takratnim fantom (sedanjim možem) poročila, hkrati je sledila selitev v drug kraj.

Slika 23:
Priprava na predstvo *Mesto Arbela*, 2002,
Barbara Košenina in Katarina Vrtačnik.
(arhiv Barbare Lajevec).

Slika 24:
Kristina Križnar, Maja Lamberšek, Barbara Lamberšek,
Martina Ručigaj in Barbara Košenina v predstavi *Mesto
Arbela*, 2002.
(Arhiv Barbare Lajevec)

Slika 25:
Barbara Košenina, Marko Cotman in Anica Anžič v
predstavi *Izsiljena ženitev*, 2003.
(Arhiv Barbare Lajevec)

Slika 26:
Marko Cotman, Anica Anžič in Barbara Košenina v
predstavi *Izsiljena ženitev*, 2003.
(Arhiv Barbare Lajevec)

Slika 27:
Marjeta Plevel frizira Barbaro Košenina za predstavo *Trije
vaški svetniki*, 2004.
(Arhiv Barbare Lajevec)

Slika 28:
Anica Anžič in Barbara Košenina v predstavi *Trije
vaški svetniki*, 2004.
(Arhiv Barbare Lajevec)

Slika 29:
Lojze Klemenc, Katarina Vrečar in Barbara Košenina v
predstavi *Trije vaški svetniki*, 2004.
(Arhiv Barbare Lajevec)

Slika 30:
Barbara Košenina in Marjetka Anžič v predstavi *Gonja za
srečo*, 2008.
(Arhiv Barbare Lajevec)

VITO ANŽIČ, IGRALEC (Zgornje Jarše, 5. februar 2024)

Vito Anžič je igral v petih predstavah dramske skupine KD Groblje. Njegova prva predstava je bila veseloigra *Tajno društvo PGC* leta 1996, zadnja pa komedija *Trije vaški svetniki* leta 2004.

Katerih vlog ali prizorov se najraje spominjate?

Rad se spominjam vloge Borisa v igri *Tajno društvo PGC*, vloge policijskega načelnika v igri *Mesto Arbela*, vloge moža v sklopu iger *Sem se oženil*, vloge Jakca v igri *Trije vaški svetniki*.

Kaj je bilo za vas pri igranju najtežje in kaj je najlepše pri sodelovanju v dramski skupini?

Najtežje je bilo mogoče učenje besedila, najlepše pa druženje s soigralci in zadovoljstvo gledalcev.

Kaj vam je pomenilo igranje v dramski skupini KD Groblje?

Skrb za kulturo, to, da se v kraju nekaj pozitivnega dogaja, da so gledalci zadovoljni in pridejo še na naslednje predstave ter širijo dober glas še drugim.

Sliki 31 in 32:

Igralci v predstavi *Izsiljena ženitev*, 2003. Na levi sliki je Vito Anžič drugi z leve v modri obleki.
(Arhiv Barbare Lajevec)

LOJZE KLEMENC, IGRALEC (Srednje Jarše, 14. februar 2024)

Lojze Klemenc je igral v sedmih predstavah dramske skupine KD Groblje. Njegova prva predstava je bila farsa *Jezični dohtar Petelin* leta 1997, zadnja pa burka *Lumpacij vagabundus* leta 2005.

Slika 33:
Lojze Klemenc kot krojač Nitko v komediji *Lumpacij vagabundus*, 2005.
(Arhiv Lojzeta Klemenca)

Slika 34:
Lojze Klemenc in Viljem Kaker v komediji *Lumpacij vagabundus*, 2005.
(Arhiv Viljema Kakerja)

Slika 35:
Drago Plevl, Marko Cotman in Lojze Klemenc v komediji *Lumpacij vagabundus*, 2005.
(Arhiv Lojzeta Klemenca)

Slika 36:
Lojze Klemenc, Marko Cotman in Drago Plevl v komediji *Lumpacij vagabundus*, 2005.
(Arhiv Lojzeta Klemenca)

Katera od vlog, ki ste jih igrali, vam je bila najbolj všeč?

Skoraj 20 let je že od tega, ko sem nazadnje igral. *Jezični dohtar Petelin* je bila moja prva predstava in takoj sem imel glavno vlogo. Besedilo mi je zelo ostalo v spominu, še sedaj se spomnim posameznih delov teksta. V predstavi sem se moral delati, da sem ne vem kaj, pa sem bil čisto brez denarja. Všeč mi je bila tudi vloga starega Piškurja v *Gospe poslančevi*. Najbolj

mučna pa je bila zame vloga v drami *Pepel in kri*, kjer je bila že sama tematika precej moreča. V komediji *Lumpacij vagabundus* sem igral krojača Nitka, ki se mu je sanjalo, da je zadel na loteriji. To je bila prijetna vloga za igranje. Posebno velikokrat smo ponavljali komedijo *Gospa poslančeva*.

Kako se je vaše sodelovanje v dramski skupini začelo?

Začelo se je tako, da so v Grobljah že imeli vse igralce za igro *Jezični dohtar Petelin*, samo za glavno vlogo še niso imeli igralca. Ne vem po kakšnem naključju so našli mene. Povedal sem, da še nikoli nisem igral, da zato težko sprejemem glavno vlogo. Rekli so, da mi bomo pomagali itd. Takrat sem bil še v službi. Imel sem celo skripto teksta, ki sem se ga moral naučiti, potem sem pa ga ponavljal. S knjigo sem hodil po poti za Bistrico, pa glasno govoril tekst...

Kaj vam je v tistem obdobju, ko ste igrali, ta dejavnost pomenila?

Pomenila mi je sprostitev. Moja želja je bila, da bi ljudi razvedril. To mi je bilo pomembno, zato sem šel igrat. Že moja pokojna mama je rada zabavala ljudi. Ko je bilo enkrat fluorografiranje v grobeljski dvorani, je to trajalo in trajalo. Pa je mama rekla eni prijateljici, da sta šli na oder in zabavali ljudi. Mama je hodila po odru in govorila: »Sedajle bomo naredili eno predstavo, ki se bo začela ob štirih popoldne,« in je padla z odra. Ljudje pa v smeh, na srečo se ni nič poškodovala. Ko sem bil na odru, sem se večkrat spomnil na to.

FRANCI KOVAČ, IGRALEC (Dol pri Ljubljani, 2. februar 2024)

Franci Kovač je igral v petih predstavah dramske skupine KD Groblje. Njegova prva predstava je bila komedija *Charleyeva tetka* leta 2010, njegova zadnja predstava pa komedija *Kadar se ženski jezik ne suče* leta 2023. Igral je tudi v letošnji komediji *Štirje letni časi* (2024). Ob 30-letnici KD Groblje mu je Območna izpostava JSKD podelila bronasto Linhartovo značko.

Slika 37:
Franci Kovač v komediji *Jara meščanka*, 2011.
(Arhiv Francija Kovača)

Slika 38:
Neža Gorše in Franci Kovač v komediji *Pesem s ceste*, 2013.
(Arhiv Francija Kovača)

Slika 39:
Franci Kovač in Neža Gorše v komediji *Snaha*.
(Miro Pivar, domzalec.si, 3. 4. 2022)

Slika 40:
Nadja Svetlin Kastelic, Franci Kovač in Konrad Pižorn
Kondi v komediji *Kadar se ženski jezik ne suče*.
(Miro Pivar, domzalec.si, 2. 4. 2023)

Katerih vlog ali prizorov se najraje spominjate?

V dramski skupini KD Groblje sem odigral že pet različnih vlog, pri katerih sem moral upodobiti različne like. Vsak lik mi je bil zanimiv za upodobitev ter tudi izziv, kako čimbolj

prepričljivo odigrati vlogo. Pri tem nam pomaga tudi naš režiser Drago, v zadnjih letih pa tudi profesionalni igralec Konrad Pižorn Kondi. Najbolj se spominjam svoje vloge Miška v komediji *Pesem s ceste*, kjer sem se resnično poistovetil z igranim likom. Še posebej se mi je vtisnil v spomin prizor, ko smo kuhali juho. Moral sem govoriti svoj tekst in hkrati mahati s kuhalnico. Pri tem sem opletal s kuhalnico, na kateri je bil čokolešnik, in uprizarjal ne preveč dobro skuhanu juhico. Gledalci so se smejali, kar me je še dodatno motiviralo pri igri. Velikokrat dobim vloge, pri katerih moram upodobiti različna čustvena stanja (od jeze, veselja, žalosti, pijanosti ipd.), kar mi v določenih primerih resnično predstavlja izziv, saj nisem vedno razpoložen oziroma pripravljen na to. Vsekakor je moj najlepši spomin iz komedije *Pesem s ceste*, kjer sem resnično užival, tudi z ostalimi soigralci smo se v zaodrju zelo lepo ujeli in uživali. Prav tako se spominjam vloge filozofa Rožiča v komediji *Jara meščanka*, saj je bila moja vloga (moj tekst) skozi celo predstavo v rimah.

Kaj je za vas najlepše pri sodelovanju v dramski skupini?

Najlepše pri sodelovanju mi je zavedanje, da imamo, ko smo enkrat na odru in igramo pred gledalci, odgovornost do sebe in gledalcev, da kar najbolje izpeljemo predstavo do konca. Na naših predstavah so se zgodile napake, npr. igralci smo povedali napačen tekst, kar pa gledalci najverjetneje niso opazili, ker smo tekst znali povezati. Če kakšen igralec spusti celo stran iz skripte, imamo pravilo, da se ne vračamo nazaj po besedilu. Seveda so takšne napake tudi priložnost, da se po končani igri zabavamo iz njih.

Kaj vam pomeni igranje v dramski skupini KD Groblje?

Igranje v dramski skupini mi pomeni sprostitev, saj vsi igralci to delamo prostovoljno, brez plačila. Pri tem moramo biti dovolj disciplinirani, da hodimo na vaje, ki jih imamo dvakrat na teden, pri čemer se doma še učimo svoje besedilo. Meni predstavlja igranje priložnost, da se naučim komuniciranja, timskega dela, izražanja različnih čustvenih stanj likov, ki jih moram upodobiti, ter da odpravim svoj strah (tremo) pred javnim nastopanjem. Vse naštetu mi koristi pri mojem delu, saj v svojem poklicu večinoma delam z ljudmi, kjer pa so naštete veščine zelo dobrodošle.

NEŽA GORŠE, IGRALKA (Radomlje, 5. februar 2024)

Neža Gorše je igrala v petih predstavah dramske skupine KD Groblje. Njena prva predstava je bila komedija *Pesem s ceste* leta 2013, zadnja predstava pa komedija *Snaha* leta 2022. Ob 30-letnici KD Groblje ji je Območna izpostava JSKD podelila bronasto Linhartovo značko.

Slika 41:
Neža Gorše v komediji *Z vrati treskajo*, 2015.
(Arhiv Neže Gorše)

Slika 42:
Neža Gorše in Tilen Soss v komediji *Bosa v parku*.
(Miro Pivar, domzalec.si, 7. 4. 2019)

Slika 43:
Neža Gorše in Franci Kovač v komediji *Pesem s ceste*.
Gostovanje v Lukovici.
(Vir: MojaObčina.si Lukovica, 16. 3. 2013)

Slika 44:
Neža Gorše in Franci Kovač v komediji *Snaha*.
(Miro Pivar, domzalec.si, 3. 4. 2022)

Katerih vlog ali prizorov se najraje spominjate?

Spomnim se prve vloge, za katero sem dobila nagrado Žlahtna komedijantka za stransko vlogo Gorenjske regije. Iz spominov v preteklosti črpaš navdih in si pri tem še boljši in bolj pristen za publiko. Spominjam se, kako sem na mizi ležala in govorila svoj tekst, v publiko pa je bil župnik in mi je bilo malo neprijetno, ampak taka je bila vloga. V najlepšem spominu mi je vsak aplavz gledalcev po končani predstavi.

Kaj je bilo za vas pri tem najtežje in kaj najlepše?

Pri igranju mi je bilo najlepše to, da smo vedno ustvarili dobro predstavo. Vsak od igralcev se je trudil po najboljših močeh. To se čuti, zaradi tega si želiš vedno znova igrati. Zato težko rečem, da mi je sploh bilo kdaj najtežje.

Kaj vam je pomenilo igranje v dramski skupini KD Groblje?

Pomenilo mi je veliko, ker sem lahko svoje amatersko znanje preverila na odru. Svoje občutke sem lahko preko vloge izrazila v predstavi skupaj s soigralci in s tem navdušila publiko.

MAGDA PAVLI, IGRALKA

(Domžale, 7. februar 2024)

Magda Pavli je igrala v zadnjih dveh predstavah dramske skupine KD Groblje, igra tudi v letošnji predstavi *Štirje letni časi* (2024). V predstavi *Snaha* (2022) je odigrala glavno vlogo (gospo Gascoigne), v predstavi *Kadar se ženski jezik ne suče* (2023) pa vlogo gospodinje Mare.

Katerih vlog ali prizorov se najraje spominjate?

Zelo rada se spominjam vloge gospodinje Mare v komediji *Kadar se ženski jezik ne suče*, v kateri govorim o sv. Evlaliji, ki govor vzame ali lahko ga da. Zgodilo pa se je, da sem med igro malo zamudila na oder in me je trgovec Martin kar sam poklical v igro.

Kaj je za vas pri tem najtežje in kaj je najlepše?

Najtežje pri igri mi je, da se pri svojih letih (66 let) naučim tekst na pamet, no, pa saj gre, kljub drugim obveznostim. Prizor za prizorom, počasi se kar nekam pride. Potem moraš točno vedeti, kdaj vskočiš v igro s pravim besedilom. Najlepše pa je, ko se zavedam, da malo že obvladam in lahko zaigram pravi lik osebe, ki jo igram in to s pravim tempom.

Kaj vam pomeni igranje v dramski skupini KD Groblje?

Igranje v dramski skupini mi veliko pomeni, najprej prvi stiki v novi sezoni z novimi in starimi igralci, ko se spet srečamo, vidimo in se vsako leto znova razveselimo nove igre. Čutim, da smo si v našem društvu med seboj res pravi prijatelji. Tukaj se sprostimo. Včasih je tudi malo težje, ko tekst še ni usvojen. Ko pa besedilo usvojimo, potem vloge igramo z največjim veseljem. Vsako leto se veselim nove vloge, nove igre. Vesela sem tudi, da se mladi zanimajo za amaterska gledališča v naši občini. Vljudno vabljeni med nas, starejše igralce.

Slika 45:
Silva Demšar, Magda Pavli in Klemen Cotman v predstavi *Snaha*.
(Miro Pivar, domzalec.si, 3. 4. 2022)

Slika 46:
Franci Kovač in Magda Pavli v predstavi *Kadar se ženski jezik ne suče*.
(Miha Ulčar, domzalec.si, 14. 5. 2023)

KONRAD PIŽORN KONDI, IGRALEC

(Litija, 26. februar 2024)

Konrad Pižorn Kondi se je dramski skupini KD Groblje pridružil v predstavi *Kadar se ženski jezik ne suče* (29. predstava, 2023). Poleg tega igra tudi v ljubiteljskem gledališču v Šmartnem pri Litiji. Sam se nam je predstavil takole: »Moram priznati, da je tudi meni zelo toplo pri srcu, da so ljudje srečni v moji bližini. Večino časa, v teh 45. letih, sem deloval pod vsemi možnimi statusi: dramski igralec (v času AGRFT), samostojni kulturni delavec na Ministrstvu za kulturo RS v 90-tih letih, samostojni podjetnik na začetku novega mileniuma, pa tudi kar tako – ad hoc. Nekaj gledaliških skupin sem na novo ustanovil, pri nekaterih režiral, za druge spet predeloval gledališke tekste, številne ljubiteljske igralce pa učil, jih nadgrajeval ali z njimi ustvarjal predstave: Prešernovo gledališče Kranj, Gledališče čez cesto Kranj, KUD Matija Valjavec Preddvor, KUD Fran Saleški Finžgar Spodnja Senica pri Medvodah, Loški oder Škofja Loka, KUD Piričice, KUD Valentin Kokalj Visoko, Poletno gledališče Studenec, KUD Vajkard Šmartno pri Litiji in zdaj Kulturno društvo Groblje.« Na njegovi spletni strani lahko preberemo, da je v svoji karieri prejel številne nagrade in priznanja, med najpomembnejšimi so: najboljši državni amaterski igralec leta 1981, večkratni najboljši igralec Slovenije po letu 1985, Linhartova značka za igralske dosežke konec 80-tih let, Severjeva nagrada za življenjsko delo leta 1990 (vir: kondipizorn.si). Ob 30-letnici KD Groblje mu je domžalska Območna izpostava JSKD podelila častno Linhartovo značko.

Kaj vam pomeni sodelovanje v dramski skupini KD Groblje?

Prvo in edino, kar moram reči, IZZIV in prilika. Vse ostalo pride spontano. Ko sem opazil razpis za igralce v Grobljah, sem se kar hitro odločil, da se priključim, brez nekih zahtev, pričakovanj. Hotel sem najprej spoznati ljudi in sodelavce, potem se tja umestiti, koder me bodo hoteli, in sodelovati po svojih najboljših močeh. Mučno mi je bilo samo to, ker sem se moral največ ukvarjati samo s sabo, saj sem bil v tistem času na izredno težki operaciji na odprtem srcu in po možganski kapi. Težje pomnjenje teksta, oslavljen vid pri branju teksta, ki je še najbolj podoben disleksiji, krvavenje iz nosu zaradi redke krvi in omotica, so me kdaj pa kdaj pripeljale kar na rob obupa. A do zdaj se še nikoli nisem predal.

Večinoma sem kar ziheraški dramski igralec, pa včasih tudi preveč zahteven do sebe in drugih. Časi kulturnikom pri uprizoritvah ljubiteljskih predstav niso preveč naklonjeni zaradi vrivanja profesionalnih skupin na to periferno okolje in tako moraš biti kar kreativno v špici, če hočeš napolniti dvorane okrog Domžal.

Takoj smo našli skupno točko pri izbiri teksta, takoj sem tudi videl, da imajo odličnega režiserja, g. Draga Plevela, potrebujejo le še soigralca. Res je, da je bil tekst predstave *Kadar se ženski jezik ne suče* zahteven, da je zahteval močno in kvalitetno soigro. A kmalu sem opazil, da so soigralci že večji svoje obrti, da o režiji, scenografiji in kostumografiji sploh ne govorim.

Že samo dejstvo, da smo za uprizoritev potrebovali pičlih 27 vaj, zgovorno govori o zavzetosti skupine, ki pa se še bolj odraža v letošnji predstavi *Štirje letni časi*, kjer bomo prišli na premiero s 23. vajami! Za predstave smo do zdaj tako amatersko kot profesionalno potrebovali okrog 40 vaj.

Kaj mi pomeni sodelovanje? No, v prvi vrsti dobro delo in uprizoritev kvalitetne predstave. Kot sem rekel, sem zahteven do sebe in imam, če tako rečem, že svojo publiko, ki me spremlja, sploh na tem domžalskem koncu. Veste, sem le profesionallec (govorim o umetniškem statusu, ne finančnem) in mi predstava pomeni največ. Letošnja bo že moja 113. premiera. Je pa res, da iz Litije potrebujem za prihod na vajo 40 minut, kar je kar utrujajoče. Sem le penzionist, haha.

Edino kar me moti, in tudi zdaj v Šmartnem pri Litiji, je, da se predstave samo »štepajo« za popolnitev zahtev JSKD in ne toliko zaradi študija, želje po uprizoritvi teksta. Vse se začne za premiero »do konca leta«, potem bomo pa že naprej po novem letu. Kot pa veste, je pred novim letom »veseli december« s polno prireditvami, pa po tem je januar, ko je mrtvilo skoraj do 8. februarja.

Slika 47:
Nadja Svetlin Kastelic in Kondi Pižorn v predstavi *Kadar se jezik ženski ne suče*.
(Miro Pivar, domzalec.si, 2. 4. 2023)

Slika 48:
Franci Kovač, Magda Pavli, Kondi Pižorn in Silva Demšar v komediji *Kadar se jezik ženski ne suče*.
(Petra Petravič, domzalec.si, 29. 4. 2023)

Kaj je za vas pri igranju najtežje?

Tako kot pri vsakem delu, so tudi v gledališču težja dela (to je večinoma v profesionalnih gledališčih, ko so dramski teksti dramaturško drznejši, režija večinoma dominantna in mizanscena plod domišljije ob obdelavi teksta). Pri ljubiteljih pa, vsaj zame, težjega zalogaja ni. Na odru zdržim »ure in ure« in mi ni težko. Res je, da je obdobje osvobajanja od skripte tisti najtežji del vaj. Sem eden tistih, ki mi mora »zlesti pod kožo«, se sprijeti s premiki in postati smiselni del tvojega podajanja. /.../ So pa uspehi in nagrade tisto, kar te napolni in te dela zadovoljnega in zadovoljenega. Največ pomenijo odnosi v skupini, sobivanje na odru, prevzemanje idej in nasvetov soigralcev. To šteje.

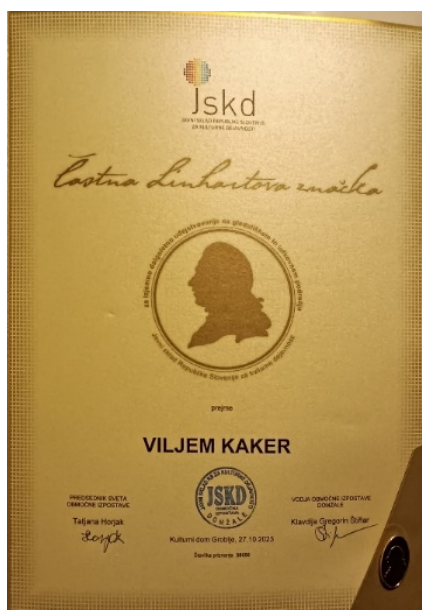
Delo v dramski skupini je prostovoljno in brez plačila. S čim se poleg tega še ukvarjate, da lahko preživite?

Ja, res je, od nič se ne da živeti. A to počnem že od leta 1994, ko sem odšel med svobodnjake, brez da bi vedel, kako bom preživel. Je pa težko, o tem lahko pove samo življenje samo. Zdaj sem upokojenec s 700 evri penzije, v najemniškem stanovanju. Ne jamram, iščem rešitve. In to samo na odru. Nekoč bomo vsi umrli, mogoče tudi jaz. A jaz sem za časa svojega življenja vsaj že vlit v bron in imam svoj 18-centimetrski spomenik. Za britof in spomenik na ulici premajhen, za na nočno omarico pa pretežek. Kot pa pravi Švejk: »Počakajmo do naslednje vojne, če se bo ta sploh končala.« Ali kot film Živojina Pavloviča *Nasvidenje v naslednji vojni* (po romanu Vitomila Zupana *Menuet za kitaro*).

PRIZNANJA JAVNEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI OB 30-LETNICI KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE

Slika 4:
Nagrajeni člani dramske skupine s povezovalko programa Martino Pogačar na slavnostni akademiji ob 30-letnici KD Groblje,
27. 10. 2023.
(Vir: Miro Pivar, domzalec.si, 28. 10. 2023)

Slika 5: Častna Linhartova značka, ki jo je prejel Viljem Kaker, igralec z največ odigranimi vlogami.
(Arhiv Viljema Kakerja)

Ob praznovanju 30-letnice delovanja KD Groblje, 27. oktobra 2023, je Klavdija Gregorin Štifter, vodja domžalske Območne izpostave JSKD, sedmim članom dramske skupine podelila Linhartove značke. Viljem Kaker, Drago Plevel in Konrad Pižorn so za izjemno dolgoletno udejstvovanje na področju ljubiteljske gledališke dejavnosti prejeli častno Linhartovo značko, Anica Anžič je prejela zlato Linhartovo značko za več kot 15-letno udejstvovanje na področju ljubiteljske dejavnosti, Vito Anžič srebrno Linhartovo značko za več kot 10-letno udejstvovanje na področju ljubiteljske kulture, Neža Gorše in Franci Kovač pa bronasto Linhartovo značko za več kot 5 letno udejstvovanje na področju ljubiteljske gledališke kulture (Miro Pivar, domzalec.si, 28. 10. 2023).

PRIMERJAVA UGOTOVITEV Z LITERATURO

Naše ugotovitve o delovanju dramske skupine KD Groblje smo primerjali z ugotovitvami dr. Ane Vrtovec Beno v raziskavi z naslovom *Ljubiteljsko gledališče kot način preživljanja prostega časa* (revija *Etnolog*, 2020, št. 30).

IZBOR GLEDALIŠKE PREDSTAVE

»Po izkušnjah JSKD in terenske raziskave prevladuje komedija. Mnogi so pri izbiri še vedno usmerjeni izrazito lokalno, torej izbirajo gledališke igre glede na to, kaj bi bilo všeč domači publiki.« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 34).

Tudi med predstavami dramske skupine KD Groblje v treh desetletjih njenega delovanja prevladuje komedija. Igralci so odigrali 22 komedij, eno farso in šest dram. Drame so igrali le v prvem desetletju delovanja, nazadnje leta 2002.

ZUNANJI SODELAVCI

»Zunanji sodelavci so navadno plačani za svoje delo, skupini pa nudijo mentorstvo, prenos profesionalnega gledališkega znanja in usmerjanje pri nastanku predstave (režija).« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 35).

Trditev iz omenjene raziskave se v našem primeru ni potrdila. V zadnjih dveh letih v dramski skupini sodeluje profesionalni igralec Konrad Pižorn Kondi, ki pa enako kot vsi ostali za svoje delo ni plačan. Njegova prisotnost pa je v dramsko skupino prinesla kvalitativno obogatitev igre, saj je igralci učijo tudi od njega.

ORGANIZIRANOST LJUBITELJSKE GLEDALIŠKE DEJAVNOSTI V KRAJU

»Primerov ljubiteljskega gledališča ne najdemo v vsaki skupnosti ali društvu, temveč je njihovo oblikovanje pogojeno z akterji v skupini, njihovimi interesi in nenazadnje (pozitivnim) odzivom in podporo znotraj lokalne skupnosti. V veliki večini sem na terenu opazila, da gre za društva, ki se lahko pohvalijo z že dolgoletno društveno tradicijo in v okviru katerih je aktivnih več sekcij, med drugimi pevsko, plesno, likovno in gledališka ali dramska.« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 36).

V KD Groblje se potrjuje, da ima društvo več aktivnih sekcij: dramsko sekcijo, ženski pevski zbor *Moj spev*, moško vokalno skupino *Adam Ravbar*, organizira etnološke prireditve (npr. *Druženje pod lipami*) in razstave (npr. razstave slovenskih jaslic in likovne razstave). Do leta 2015 je v okviru društva delovala tudi folklorna skupina, ki je prerasla v Folklorno društvo Groblje.

Dramska skupina je s svojo dejavnostjo v zadnjih treh desetletjih v kraju ustvarila tradicijo uprizarjana gledaliških predstav, ki je bila razvita že v preteklosti. Od leta 1920 pa do druge svetovne vojne je v kraju delovalo Katoliško slovensko prosvetno društvo, kateremu gre zasluga, da so leta 1930 zgradili Društveni dom Groblje. Med leti 1932 in 1935 je podobno kot večino društev tistega časa tudi grobeljsko doletela prepoved delovanja. Od leta 1935 do 1941 pa se je zvrstilo veliko število gledaliških predstav, zadnjo predstavo z naslovom *Mlini pod zemljo* so igrali februarja 1941. Ker je bil med drugo svetovno vojno kulturni dom požgan, so prva leta po vojni igrali na Kraljevem dvorišču in pri Petru v Jaršah. Do 29. novembra 1949 so domačini kulturi dom obnovili in ga preimenovali v Zadružni dom Groblje. Leta 1951 so tudi uradno ustanovili Prosvetno društvo Vilko Rožič Jarše, ki pa je delovalo samo do leta 1957. Nato so se igralci tega društva vključili v dramsko sekcijo TVD Partizan Jarše. Ta je zadnjo predstavo *Micki je treba moža* odigrala februarja 1959 (Tadeja Capuder, Miroslav Stiplovšek, 2009, str. 137-142). Tradicija igranja gledaliških predstav je bila potem prekinjena vse do 8. aprila 1994, ko je dramska skupina KD Groblje odigrala svojo prvo predstavo, dramo *Naše mesto*. Za domače občinstvo pa so igralci dramske skupine KD Groblje prvič igrali 15. maja 1998 v obnovljenem Kulturnem domu Groblje.

PROCES NASTAJANJA PREDSTAVE

»Najpomembnejši povezovalni člen ljubiteljskega gledališkega ustvarjanja je torej proces nastajanja gledališke predstave, ki pa zahteva sodelovanje, dogovarjanje in vključevanje vseh članov; pričakuje se predanost, točnost, odgovornost članov ter tudi pripadnost in lojalnost skupini. /.../ To pomeni, da ljubiteljski gledališniki ustvarjajo »gledališče« z omejenim časom, zanašajoč se na dobro voljo in prostovoljno delo članov skupine. Časovne omejitve narekujejo, da morajo biti vaje osredotočene in produktivne.« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 38).

Vse navedbe v literaturi so se potrdile tudi pri delovanju dramske skupine KD Groblje. Zaradi časovne omejenosti so vaje zelo intenzivne, za organiziranje vaj in predstav pa potrebujejo veliko sodelovanja, dogovarjanja in usklajevanja. Obenem se pričakuje velika odgovornost in zanesljivost vseh sodelujočih.

POGOSTOST VAJ

»Povprečna frekventnost se giblje od enkrat do trikrat na teden po vsaj dve uri, največkrat po službenih obveznostih (pozno) zvečer; pred premiero so vaje pogostejše – skoraj vsak dan.

Vaje največkrat potekajo med oktobrom in marcem, skupine od začetka vaj do premiere za eno uprizoritev porabijo približno dva do šest mesecev. Premiera je najpogostejše v začetku pomladi. Vikendi so praviloma namenjeni nastopom, za kar člani predvidijo povprečno pet ur na predstavo – kar zajema pripravo odra, pripravo igralcev, izvedbo predstave, pospravljanje in druženje po predstavi ob hrani in kletu. V primeru gostovanj se gledališču nameni več kot predvidenih pet ur, saj je potrebno upoštevati še čas vožnje do lokacije, prevoz scene in kostumov, postavitve scene, pripravo odra in tehnike (zvok, svetloba); pred predstavo krajšo

vajo za morebitne prilagoditve in postavitve na odru; po končani predstavi pa pospravljanje celotne opreme, druženje in prevoz domov.« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 39).

Vse navedbe v literaturi glede pogostosti vaj in obveznosti na gostovanjih so se potrdile tudi pri delovanju dramske skupine KD Groblje. Člani dramske skupine vadijo dvakrat na teden, vaje pa trajajo najmanj uro in pol do dve uri ali več. Na vaje pridejo po opravljeni službi ali pouku, nekateri sodelujoči pa so že upokojeni. Do premiere potrebujejo od najmanj 23 do 45 vaj, kar pomeni, da vadijo od tri do pet mesecev, večinoma od novembra do marca. Ko se približuje premiera, so vaje pogostejše. V vsaki dvorani se vedno zberejo že dve uri pred predstavo, da pripravijo vse potrebno za predstavo. Glede na to, da predstave trajajo najmanj uro in pol do dve uri, pomeni, da za vsako predstavo porabijo pet ali več ur časa.

UČINEK POVEZOVANJA

»Skupinsko ustvarjanje in skupinsko delo imata moč povezovanja, saj povežeta celotno skupnost, da išče (kreativne) rešitve za uresničitev končnega cilja. Pritisk, ki nastane ob oblikovanju gledališke predstave (tj. pripeljati predstavo do premiere), vzpodbudi različne posameznike z različnimi sposobnostmi in znanjem k sodelovanju.« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 40).

Trditve iz literature se potrjujejo tudi pri delovanju dramske skupine KD Groblje. Vse sodelujoče povezuje skupni cilj pripeljati priprave do premiere. Skupni cilj je tudi, da želijo skupaj ustvariti kvalitetno predstavo, s katero bodo razveselili publiko.

DRUŽABNA SREČANJA

»Člane združuje zagnanost pri delu in želja narediti nekaj dobrega zase in za svoje občinstvo. Združuje jih občutek pripadnosti gledališki skupini. V ljubiteljskem gledališču so družabna srečanja pomembna, zato so vaje pogosto zasnovane kot družabne priložnosti za hrano, klepet, šale in zabavo, bodisi na sami vaji ali po koncu. Tudi po končani predstavi se igralska zasedba pridruži zbranim prijateljem ali gostom, da izmenjajo besedo ali dve.« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 42).

Družabna srečanja po premieri in zaključnih predstavah so način druženja tudi v dramski skupini KD Groblje. Na njih se pogovorijo o morebitnih spodrslih ali zabavnih prizorih in pripetljajih, ki so se jim zgodili med predstavo. Po končani predstavi se igralci in režiser pridružijo obiskovalcem in so zadovoljni, ko iz pogovora z njimi ugotovijo, da so razumeli bistvena sporočila predstave.

POMEN SODELOVANJA V LJUBITELJSKI GLEDALIŠKI DEJAVNOSTI

»Ljubiteljska gledališka skupina predstavlja pomemben generator socialnega življenja, sploh na lokalni ravni, spodbuja aktivnost zainteresiranih nastopajočih in obenem pomeni večjo dostopnost kulturnih vsebin, krepi pa tudi medgeneracijsko povezovanje. Poleg kulturnega dogajanja v okolju ponuja možnost razvedrila, druženja in prijateljevanja, pridobivanja znanja,

kompetenc s področja gledališke umetnosti in razvijanje kreativnosti. /.../ Prosti čas, ki ga posameznik preživi v dramski skupini, mu nudi sprostitev in ustvarjalno delo ter mu omogoča stike z ljudmi.« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 36)

Navedbe v literaturi so se potrdile tudi pri članih dramske skupine KD Groblje. Za sodelujoče pri predstavah ljubiteljska gledališka dejavnost predstavlja sprostitev in razvedrilo, druženje in prijateljevanje. S tem, ko se vživljajo v določene vloge, igralci pridobivajo znanje in sposobnosti s področja gledališke umetnosti, ob enem pa razvijajo svojo lastno ustvarjalnost. Njihova dejavnost je za kraj pomembna kulturna obogatitev, saj vsem domačinom omogoča lahko dostopnost kulturnih vsebin.

VZROKI ZA PRENEHANJE

»Sodelovanje v prostočasni dejavnosti je seveda prostovoljno in neobvezujoče, zato se vsak član zasedbe lahko odloči, da zaradi osebnih razlogov ne bo več sodeloval pri organizaciji in gledališki predstavi. /.../ Kot so mi povedali sogovorniki, je za prenehanje aktivnosti največkrat krivo pomanjkanje časa, ki je posledica drugih obveznosti – službenih, študijskih ali zasebnih, slednje so največkrat povezane z družino (ustvarjanje družine, majhni otroci, bolezen v družini). Razlog za prekinitev sodelovanja pri tovrstnem gledališkem ustvarjanju so tudi še bolezen, fizična opešanost in celo smrt.« (Ana Vrtovec Beno, 2020, str. 42)

Navedbe v literaturi so se potrdile tudi pri članih dramske skupine KD Groblje. Poleg objektivnih razlogov, kot so bolezen, nosečnost in pomanjkanje časa, so igralci omenjali tudi, da so se začeli posvečati še drugim hobijem in je zato za gledališko ustvarjanje zmanjkalo časa. Čeprav bi si mogoče želeli, da bi vsaka predstava imela čim več ponovitev, pa je za igralce lahko to tudi breme, saj se naveličajo ponavljati vedno ena in ista besedila ter igrati vlogo, ki so jo vadili že več mesecev pred prvo predstavo.

ZAKLJUČEK

Na osnovi pisnih in ustnih virov smo predstavili ljubiteljsko gledališko dejavnost, ki je v zadnjih treh desetletjih nastajala v okviru dramske skupine Kulturnega društva Groblje. Pisni viri so nam služili za statistični pregled, pogovori z ustvarjalci pa za opis nastajanja njihovih gledaliških predstav.

Vsako gledališče je sestavljeno iz dveh delov, iz dvorane oziroma prostora za gledalce in odra, ki je namenjen igralcem. Oba dela sta neločljivo povezana in drug brez drugega ne moreta obstajati. To se je odrazilo tudi v pogovorih z igralci, ki so izpostavljali, kako lepo jim je igrati pred polno dvorano in obratno, kako težko jim je, če je dvorana na pol prazna. A dobra obiskanost predstav ljubiteljskih gledališč danes ni samoumevna. Ne živimo več v času, ko bi primanjkovalo zabavnih dogodkov in bi bila kultura težko dosegljiva, kot je bilo na primer v času po drugi svetovni vojni, še pred nastankom televizije. Promocija gledaliških predstav ima zato izredno veliko vlogo, obenem pa je težavna zaradi umeščanja predstav med številne druge dogodke v kraju in okolici.

Vsaka predstava od režiserja, igralcev in ostalih sodelujočih zahteva večmesečno požrtovalno delo, samodisciplino ter miselni in ustvarjalni napor pri vživljanju v različne vloge. Obenem med igralci pri njihovem ljubiteljskem udejstvovanju nastaja klima dobre medsebojne povezanosti, ki pripomore, da jim gledališka predstava kar najbolje uspe. Odsev tega se odraža v navdušenih aplavzih publike. Nastopajočim je s tem poplačan ves trud, ki so ga vložili v predstavo, gledalci pa odhajajo iz dvorane bogatejši za dragoceno izkušnjo in sporočila, ki jih prinaša gledališka predstava.

A vsak gledališki dogodek je minljiv in neponovljiv, saj se med predstavo vzpostavi enkratna komunikacija med igralci na odru in gledalci v dvorani. Da za predstavami ostane vsaj kakšna sled za beleženje krajevne zgodovine, je izredno pomembno, da o predstavah nastajajo zapisi v občinskem glasilu Slamnik, na spletnem portalu domzalec.si in še kje. Pri raziskovanju smo pregledali vse razpoložljive zapise, ki so nam skupaj z arhivom gledaliških listov omogočili, da smo na koncu naloge lahko dodali seznam vseh predstav, gledaliških vlog in igralcev, ki so jih odigrali. Srečevali pa smo se s pomanjkanjem slikovnih virov iz zgodnejših predstav, predvsem iz prvega in drugega desetletja delovanja dramske skupine. Deloma so nam vrzeli zapolnile fotografije iz arhivov igralcev, s katerimi smo se pogovarjali. Pogrešali pa smo sistematično zbiranje fotografskega gradiva s predstav, ki bi nam slikovno ponazorilo vse predstave, ki so jih igralci do sedaj odigrali. Zadosti slikovnega gradiva je na voljo šele po letu 2015, ko ga je z gledaliških predstav KD Groblje začel objavljati spletni portal domzalec.si. Za predstavitev zgodovine delovanja dramske skupine je zbiranje slikovnega gradiva izredno pomembno, predstavili pa bi ga lahko v posebni spletni ali tiskani publikaciji in na retrospektivnih razstavah.

Zaradi hitrega razvoja tehnologije je tudi vprašanje, koliko slikovnega gradiva iz predstav v prvih dveh desetletjih bi bilo mogoče danes še pridobiti.

Pri raziskovanju smo pogrešali tudi zapise oziroma evidenco o gostovanjih dramske skupine na drugih odrih. Nekaj podatkov o gostovanjih s posameznimi predstavami je bilo mogoče najti med gledališkimi listi in objavami v medijih, vendar pa podatki še zdaleč niso popolni.

Glede na tridesetletno obdobje uprizarjanja gledaliških predstav lahko trdimo, da je ljubiteljska gledališka dejavnost v kraju dobro sprejeta, sama kulturna dejavnost pa je danes že del krajevne tradicije. Z vsako gledališko predstavo dvakrat do trikrat napolnijo grobeljsko dvorano. Zanimivo bi bilo ugotoviti, kako te gledališke dogodke doživljajo gledalci. Že pred desetletji so v dramski skupini ugotovili, da domače občinstvo potrebuje predvsem sprostitev in zabavo, zato od leta 2003 dalje igrajo le še komedije. Našo raziskavo pa bi lahko nadaljevali tudi z anketiranjem gledalcev. Ugotavljali bi lahko, katera gledališka predstava jim je najbolj ostala v spominu in zakaj, kaj jih najbolj zabava, kakšnih predstav bi želi v prihodnosti ipd. Perspektiva gledalcev bi lahko pomagala tudi ustvarjalcem v dramski skupini pri usmeritvah njihovega ljubiteljskega dela in iskanju dramskih besedil za prihodnje predstave.

Naj na koncu ponovimo besede režiserja, ki je menil, da so igralci tako rekoč prostovoljno v službi naroda. Dodajamo le še naše želje, da bi se dramska skupina Kulturnega društva Groblje tudi v prihodnjih desetletjih uspešno razvijala naprej in da bi s svojim umetniškim ustvarjanjem gledaliških predstav še naprej zabavala tako gledalce kot tudi igralce ter s tem bogatila kulturno dejavnost v kraju.

LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

- Capuder, Tadeja; Stiplovšek, Miroslav: *Kulturna društva v domžalski občini 1884–2009*, Ob 125-letnici ljubiteljskih kulturnih dejavnosti s prvim nastopom domžalskih godbenikov, Domžale, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava, 2009.
- *Gledališče pod drobnogledom, Priročnik za gledališko opismenjevanje*, avtorji besedil Nika Arhar ... et.al, Ljubljana, Slovenski gledališki inštitut, 2021.
- *Slovenski etnološki leksikon*, uredil Angelos Baš s sodelovanjem uredniških odborov, Ljubljana, Mladinska knjiga, 2004.
- Vrtovec Beno, Ana: *Ljubiteljsko gledališče kot način preživljanja prostega časa*, Etnolog 30, Ljubljana, Slovenski etnografski muzej, 2020, str. 29–46.
- Vrtovec Beno, Ana: *Od ljudskega gledališča do uprizarjanja dediščine*. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, zbirka Folkloristika 10, 2023.

VIRI

Gledališki listi in prispevki v medijih (po časovnem zaporedju):

- Gledališki list *Naše mesto*, drama, 1994.
- Stane Stražar: *Naše mesto*, Slamnik, glasilo Občine Domžale, št. 5, 20. maj 1994, str. 13.
- Anton Košenina: *Kulturno društvo Groblje je uspešno*, Slamnik, št. 3, 24. 3. 1995, str. 9.
- Gledališki list *Pri Hrastovih*, drama, 1995.
- Kulturno društvo Groblje: *Meškova drama Pri Hrastovih*, Slamnik, št. 5, 26. 5. 1995, str. 9.
- Gledališki list *Tajno društvo PGC*, veseloigra, 1996.
- Miro Štebe: *Tajno društvo PGC za pet šol*, Slamnik, št. 5, maj 1996, str. 14.
- Gledališki list *Micki je treba moža*, veseloigra, 1996.
- Gledališki list *Četrty kralj*, božična igra, 1996/1997.
- Gledališki list *Jezični dohtar Petelin*, farsa, 1997.
- Vera Vojska: *Premiera Kulturnega društva Groblje Jezični dohtar Petelin*, Slamnik, št. 4, 25. 4. 1997 str. 21.
- Gledališki list *Gospa Poslančeva*, komedija, 1998.
- Vera Vojska: *Kulturno društvo Groblje: Gospa poslančeva*, Slamnik, št. 11, 19. 11. 1999, str. 15.
- Gledališki list *Pepel in kri*, drama, 1999.
- Gledališki list *Sem se oženil*, komedija, 2000.
- Igor Velepich: »*Sem se oženil*«, Slamnik, št. 5, 14. 4. 2000, str. 14.
- Igor Velepich: *Še o predstavi: Sem se oženil v Grobljah*, Slamnik, št. 7, junij 2000, str. 16.
- Gledališki list *Včeraj popoldne*, drama, 2000/2001.
- Gledališki list *Mesto Arbela*, drama, 2002.

- Ana Anžur: *Literarni večer*, Slamnik, št. 2, 15. februar 2002, str. 16.
- Anton Košenina: *Mesto Arabela*, Slamnik, št. 5, 19. 4. 2002, str. 19.
- Gledališki list *Izsiljena ženitev*, komedija, 2003.
- Vera Vojska: *Moliere: Izseljena ženitev*, Slamnik, št. 5, april 2003, str. 14.
- Gledališki list *Trije vaški svetniki*, komedija, 2004.
- Vera Vojska: *Trije vaški svetniki*, Slamnik, št. 6, april 2004, str. 20.
- Gledališki list *Lumpacij vagabundus*, burka, 2005.
- Vera Vojska: *Lumpacij vagabundus*, Slamnik, št. 6, str. 15.
- Gledališki list *Pričarani ženin*, komedija, 2006.
- Vera Vojska: *Kulturno društvo Groblje: Pričarani ženin*, Slamnik, št. 5, april 2006, str. 16.
- Gledališki list *Skupno stanovanje*, komedija, 2007.
- Vera Vojska: *Kulturno društvo Groblje: Skupno stanovanje*, Slamnik št. 4, april 2007, str. 1 in 16.
- Gledališki list *Gonja za srečo*, komedija, 2008.
- Gledališki list *Gosposka kmetija*, komedija, 2009.
- Vera Vojska: *Dramska skupina Kulturnega društva Groblje uprizorila komedijo Gosposka kmetija*, Slamnik, št. 5, april 2009, str. 16.
- Gledališki list *Charleyeva tetka*, komedija, 2010.
- Vera Vojska: *Charleyeva tetka na obisku pri dramski skupini Kulturnega društva Groblje, Z malo romance, malo sprenevedanja in veliko smeha*, Slamnik, št. 5, april 2010, str. 16.
- Gledališki list *Jara meščanka*, komedija, 2011.
- Vera Vojska: *Dramska skupina Kulturnega društva Groblje – uspešna 18. premiera in vsi nadaljnji nastopi: Jara meščanka navdušila gledalce*, Slamnik, št. 4, april 2011, str. 17.
- Gledališki list *Zakonski vrtiljak*, komedija, 2012.
- Vera Vojska: *Kulturno društvo Groblje: Zakonski vrtiljak*, Slamnik, št. 5, 13. 4. 2012, str. 16.
- G.: *LEO in LIONS klub Domžale s sodelovanjem Dramske skupine Kulturnega društva Groblje v Domu počitka Mengeš*, Slamnik, št. 5, Junij 2012, str. 8.
- Gledališki list *Pesem s ceste*, komedija, 2013.
- Vera Vojska: *20 uspešnih let Kulturnega društva Groblje, Od predstave Naše mesto do Pesmi s ceste je dolga pot*, Slamnik, št. 3, 29. 3. 2013, str. 16.
- Drago Juteršek: *Gostovanje Kulturnega društva Groblje*, 16. marca 2013, Moja občina Lukovica, <https://www.mojaobcina.si/lukovica/novice/gostovanje-kulturnega-drustva-groblje.html> (11. 10. 2023).
- Gledališki list *Pleskarji nimajo spominov*, veseloigra, 2014.
- Vera Vojska: *Pleskarji nimajo spominov, Gledališčniki Kulturnega društva Groblje se tudi letos niso izneverili tradiciji*, Slamnik št. 4, 25. 4. 2014, str. 25.
- Gledališki list *Z vrati treskajo*, komedija, 2015.
- Miha Ulčar, 3. 5. 2015: *V Grobljah bodo treskali z vrati*, <https://domzalec.si/kultura/v-grobljah-bodo-treskali-z-vrati/> (11. 10. 2023).
- Gledališki list *Nona*, črna komedija, 2017.
- Vera Vojska: *Nona*, Slamnik, št. 2, 24. 2. 2017, str. 26.

- Miha Ulčar, 23. 1. 2017: *V Grobljah bo imela prihodnji vikend glavno besedo »velika mama« NONA*, 23. 1. 2017, <https://domzalec.si/kultura/v-grobljah-bo-imela-prihodnji-vikend-glavno-besedo-velika-mama-nona/> (11. 10. 2023).
- Miha Ulčar, 29. 1. 2017: *V Grobljah ima tokrat glavno besedo »velika mama« Nona*, <https://domzalec.si/kultura/v-grobljah-ima-tokrat-glavno-besedo-velika-mama-nona/> (11. 10. 2023).
- Gledališki list *Pravljica o carju in pastirju*, komedija, 2018.
- Vera Vojska: *Pravljica o carju in pastirju*, *Premiera Kulturnega društva Groblje za staro in mlado*, *Slamnik* št. 3, 29. 3. 2018, str. 26.
- Miro Pivar, 11. 3. 2018: *Pravljica o carju in pastirju – v Grobljah pripravili igro v treh dejanjih za staro in mlado*, <https://domzalec.si/kultura/pravljica-o-carju-pastirju-v-grobljah-pripravili-igro-v-treh-dejanjih-za-staro-mlado/> (11. 10. 2023).
- Gledališki list *Bosa v parku*, komedija, 2019.
- Vera Vojska: *Bosa v parku*, *Premiera Dramske skupine KD Groblje*, *Slamnik*, št. 4, 26. 4. 2019, str. 30.
- Miha Ulčar, 4. 4. 2019: *Zakonska zgodba iz šestega nadstropja: Bosa v parku*, <https://domzalec.si/kultura/zakonska-zgodba-iz-sestega-nadstropja-bosa-v-parku/> (11. 10. 2023).
- Miro Pivar, 7. 4. 2019: *O ljubezni iz šestega nadstropja, ki prehitro zajadra v zakonski stan*, <https://domzalec.si/kultura/o-ljubezni-iz-sestega-nadstropja-ki-prehitro-zajadra-v-zakonski-stan/> (11. 10. 2023).
- Gledališki list *Snaha*, komedija, 2022.
- Vera Vojska: *Premiera Dramske sekcije KD Groblje: Snaha*, *Slamnik*, št. 4, 28. 4. 2022, str. 30.
- Miha Ulčar 29.3.2022: *V Groblje prihaja Snaha*, <https://domzalec.si/kultura/prireditve-kultura/v-groblje-je-prisla-snaha/?cn-reloaded=1> (11. 10. 2023).
- Gledališki list *Kadar se ženski jezik ne suče*, komedija, 2023.
- Vera Vojska: *Kadar se ženski jezik ne suče*, *Kulturno društvo Groblje – Z vami že 30 let*, *Slamnik*, št. 4, 28. 4. 2023, str. 27.
- Miro Pivar, 2. 4. 2023: *Za Martina je res najlepša dika ženska brez jezika. Beti mutavka ga pa ima, pa še kako hitrega*, <https://domzalec.si/kultura/prireditve-kultura/za-martina-je-res-najlepsa-dika-zenska-brez-jezika-beti-mutavka-ga-pa-ima-pa-se-kako-hitrega/> (11. 10. 2023).
- Petra Petravič, 29. 4. 2023: *Krašnjo, Šmarco in Groblje bo v maju obiskala mutasta ženska*, <https://domzalec.si/kultura/napovednik/krasnjo-smarco-in-groblje-bo-v-maju-obiskala-mutasta-zenska/> (5. 8. 2024).
- Miro Pivar, 28. 10. 2023: *Kulturno društvo Groblje obeležilo 30-letnico bogatega kulturnega delovanja*, <https://domzalec.si/kultura/prireditve-kultura/kulturno-drustvo-groblje-obelezilo-30-letnico-bogatega-kulturnega-delovanja/> (5. 8. 2024).
- Lara Peršl, 10. 3. 1924: *Uprizoritev dramskega dela Štirje letni časi*, <https://domzalec.si/kultura/ustvarjalci/uprizoritev-dramskega-dela-stirje-letni-casi-2/> (5. 8. 2024).
- Polona Mežnar, 9. 4. 1924: *Štirje letni časi*, <https://domzalec.si/kultura/prireditve-kultura/stirje-letni-casi/> (5. 8. 2024).

INFORMATORJI

Po časovnem zaporedju:

- Anton Košenina, Zgornje Jarše, 27. 1. 2024

- Drago Plevel, Kulturni dom Groblje, 27. 1. 2024
- Franci Kovač, Dol pri Ljubljani, 2. 2. 2024
- Neža Gorše, Radomlje, 5. 2. 2024
- Anica Anžič, Zgornje Jarše, 5. 2. 2024
- Vito Anžič, Zgornje Jarše, 5. 2. 2024
- Magda Pavli, Domžale, 7. 2. 2024
- Rok Uršič, Zgornje Jarše, 15. 2. 2024
- Viljem Kaker, Spodnje Jarše, 16. 2. 2024
- Barbara Košenina, por. Lajevec, Krtina, 24. 2. 2024
- Konrad Pižorn Kondi, Litija, 26. 2. 2024
- Lojze Klemenc, Srednje Jarše, 28. 2. 2024

PRILOGA 1

PREDSTAVE DRAMSKE SKUPINE KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE – IGRALCI IN NJIHOVE VLOGE

Podatki o vlogah in igralcih so povzeti iz gledaliških listov, slikovno gradivo pa iz objav v občinskem glasilu Slamnik in na portalu domzalec.si. Podatki o ponovitvah gledaliških predstav niso popolni.

1994 – 1. predstava:

NAŠE MESTO

Avtor: Thornton Wilder

Drama

Režija: Evstahij Moder

Premiera: 8. 4. 1994 – Dob (Močilnik)

Ponovitve: ni podatkov

Igralci in vloge: Anton Ručigaj (režiser), Martina Volčini (Emilly Webb), Marko Cotman (George Gibbs), Anica Anžič (ga. Gibbsova), Aleš Stražar (g. Webb), Antonija Klemenčič (ga. Webbova), Boštjan Pavlič (dr. Gibbs), Martina Ručigaj (Rebecca Gibbs), Uroš Cotman (Wally Webb), Marjana Ručigaj (Joe Crowell), Marjan Jeretina (Howie Newson), Franc Košenina (g. Simon Stimson), Veronika Rems (ga. Somesova), Evstahij Moder (prof. Willard), Viljem Kaker (Warren), Janez Pirnat (g. Sam Craig), Ignacij Rode (Joe Stoddard), Marjan Ručigaj (g. Dolgin), Nataša Jug (gospodična), Marjana Ručigaj (Si Crowell) in Mateja Klemenčič (sošolka) ter igralci baseballa Peter Kelhar, Marcel Pirnat, Marko Kovač, Blaž Mandelc, Rok Uršič, Aleš Kralj.

Skupaj: 26 igralcev, 27 vlog

Povzeto po:

Stane Stražar, *Naše mesto*, Slamnik, št. 5, 20. maj 1994, str. 13.

1995 – 2. predstava:

PRI HRASTOVIH

Avtor: Franc Ksaver Meško

Družinska drama

Režija: Franc Košenina

Premiera: 7. 4. 1995 – Mengeš (kulturni dom)

Ponovitve: 22. 4. 1995 – Ihan, 5. 5. 1995 – Iška vas pri Igu, 12. in 13. 5. 1995 – Dob (Močilnik), Komenda

Igralci in vloge: Tone Ručigaj (Hrast, veliki posestnik), Peter Jerina (Lojze, sin), Aleš Stražar (Tone, sin), Nataša Jug (Anica, hči), Anica Anžič (stara Jera), Milena Jerina (Tilka, njena vnukinja), Franc Košenina (Strelec, bogat kmet), Veronika Rems (Tončka, njegova hči), Martina Volčini (Francka, bivša dekla pri Hrastu), Viljem Kaker (Malec, majhen kmet, njen oče), Rok Uršič (Tine, pastir pri Hrastu) in Tončka Klemenčič (Zefka, potovka).

Skupaj: 12 igrancev, 12 vlog

Povzeto po:
Kulturno društvo Groblje: Meškova drama *Pri Hrastovih*,
Slamnik, št. 5, 26. 5. 1995, str. 9.

1996 – 3. predstava:

TAJNO DRUŠTVO PGC

Avtor: Anton Ingolič

Veseloigra

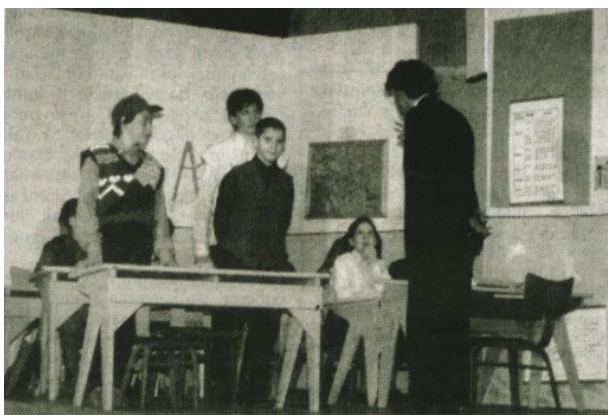
Režija: Danijel Potočan

Premiera: 13. 3. 1996 – Zgornje Jarše (Majčev dvor)

Ponovitve: 30. 3. 1996 – Zgornje Jarše (Majčev dvor – snemanje), 24. 4. 1996 – Zgornje Jarše (Majčev dvor)

Igralci in vloge: Uroš Belak (Mihec), Uroš Cotman (Jože), Samo Ručigaj (Metod), Vito Anžič (Boris), Gita Mihelčič (Špelca), Špela Blažinič (Metka), Barbara Košenina, Petra Verbič (drugi), Vlado Ekmečič (Igor), Marjan Ručigaj (ravnatelj), Jože Ručigaj (profesor Vejica), Boštjan Pavlič (profesor Plusinminus), Marko Cotman (Grom, šolski sluga), Janka Šuštar (Mihčeva babica), Slavko Raspotnik (Kobal, predsednik hišnega sveta), Ema Mišič (Gizela Cvirn, Cvetača ali Karfijola), Katarina Košenina (Silvica), Franc Košenina (Čepon, upokojenec), taborniki Mateja Klemenčič, Silvo Narobe in Matjaž Kogovšek ter stanovalci Rumene hiše Lucija Mihelčič, Boštjan Pavlič in Tone Košenina.

Skupaj: 23 igralcev, 24 vlog

Povzeto po:
Miro Štebe, *Tajno društvo PGC za pet šol*, Slamnik, št. 5,
maj 1996, str. 14.

1996 – 4. predstava:

MICKI JE TREBA MOŽA

Avtor: Vinko Korže

Narodna veseloigra

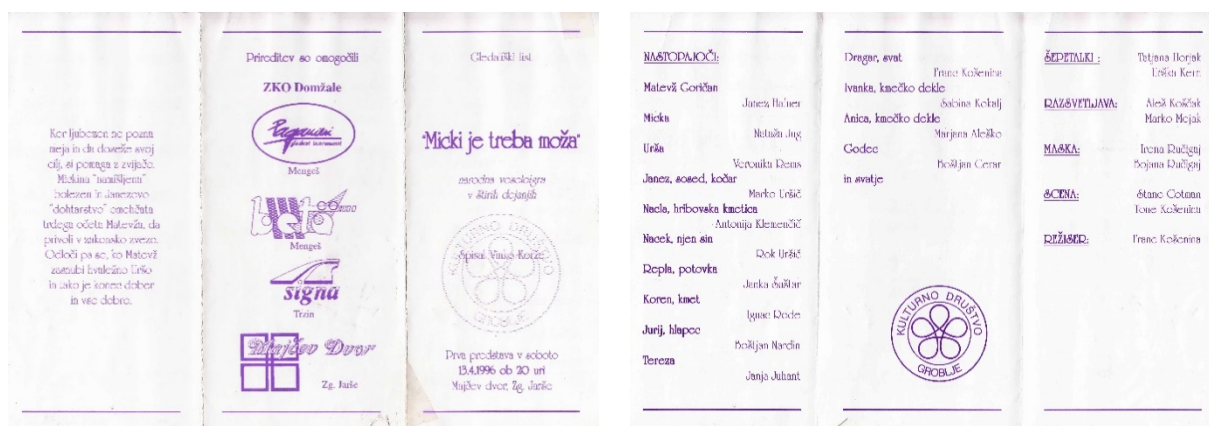
Režija: Franc Košenina

Premiera: 13. 4. 1996 – Zgornje Jarše (Majčev dvor)

Ponovitve: 26. 4. 1996 – Lukovica, 27. 4. 1996 – Predgrad pri Starem trgu ob Kolpi, 7. 9. 1996 – Srednje Jarše (gasilski dom)

Igralci in vloge: Janez Hafner (Matevž Goričan), Nataša Jug (Micka), Veronika Rems (Urša), Marko Uršič (Janez, sosed, kočar), Antonija Klemenčič (Nacla, hribovska kmetica), Rok Uršič (Nacek, njen sin), Janka Šuštar (Repla, potovka), Ignac Rode (Koren, kmet), Boštjan Nardin (Jurij, hlapec), Janja Juhant (Tereza), Franc Košenina (Dragar, svat), Sabina Kokalj (Ivanka, kmečko dekle), Marjana Aleško (Anica, kmečko dekle) in Boštjan Cerar (godec) ter svatje.

Skupaj: 14 igralcev, 14 vlog

Gledališki list za predstavo *Micki je treba moža*, 1996, arhiv KD Groblje.

1996/1997 – 5. predstava:

ČETRTI KRALJ

Avtor: Alojz Rebula

Božična igra

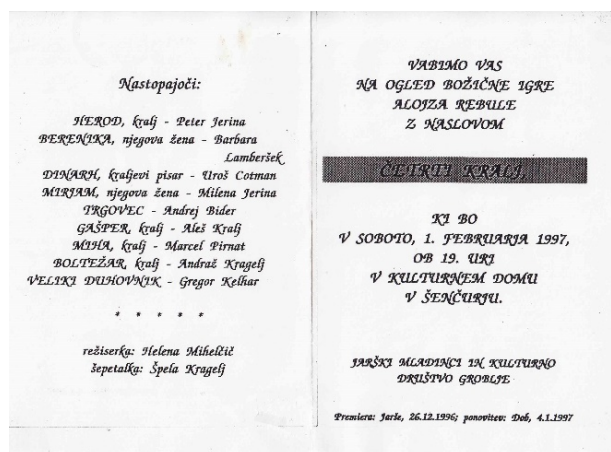
Režija: Helena Mihelčič (por. Herle)

Premiera: 26. 12. 1996 – Zgornje Jarše (Majčev dvor)

Ponovitve: 4. 1. 1997 – Dob, 1. 2. 1997 – Šenčur (kulturni dom)

Igralci in vloge: Peter Jerina (Herod, kralj), Barbara Lamberšek (Berenika, njegova žena), Uroš Cotman (Dinarh, kraljevi pisar), Milena Jerina (Mirjam, njegova žena), Andrej Bider (trгоvec), Aleš Kralj (Gašper, kralj), Marcel Pirmat (Miha, kralj), Andraž Kragelj (Boltežar, kralj) in Gregor Kelhar (veliki duhovnik).

Skupaj: 9 igralcev, 9 vlog

Gledališki list za predstavo Četrti kralj, 1997, arhiv KD Groblje.

1997 – 6. predstava:

JEZIČNI DOHTAR PETELIN

Avtor: neznan, priredba de Brueyes, Fran Žižek
Srednjeveška farsa

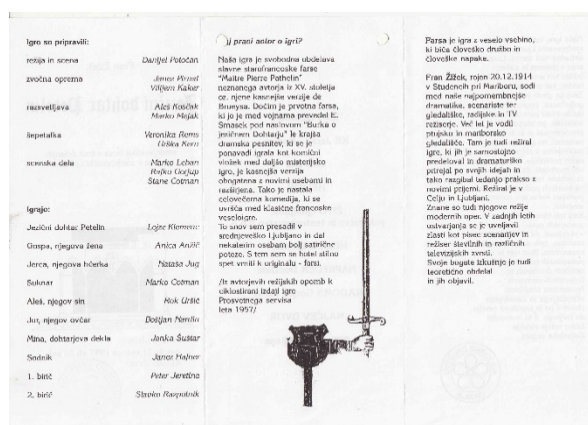
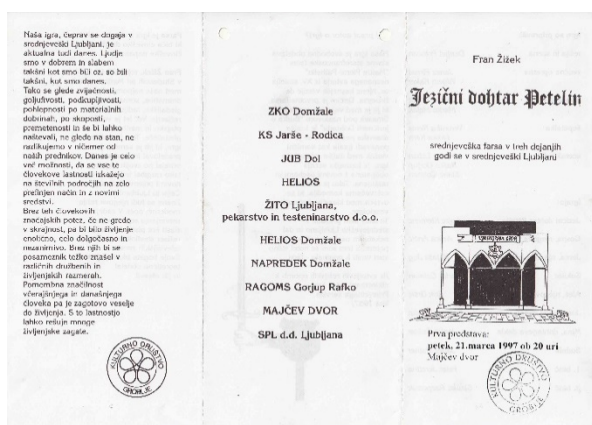
Režija: Danijel Potočan

Premiera: 21. 3. 1997 – Zgornje Jarše (Majčev dvor)

Ponovitve: 11. 4. 1997 – Zgornje Jarše (Majčev dvor), 6. 9. 1997 – Srednje Jarše (gasilski dom), 25. 10. 1997 – Nova Štifta, april 1997 – Ihan

Igralci in vloge: Lojze Klemenc (jezični dohtar Petelin), Anica Anžič (gospa, njegova žena), Nataša Jug (Jerca, njegova hčerka), Marko Cotman (suknar), Rok Uršič (Aleš, njegov sin), Boštjan Nardin (Jur, njegov ovčar), Janka Šuštar (Mina, dohtarjeva dekla), Janez Hafner (sodnik), Peter Jeretina (1. birič) in Slavko Razpotnik (2. birič).

Skupaj: 10 igralcev, 10 vlog

Gledališki list za predstavo *Jezični dohtar Petelin*, 1997, arhiv KD Groblje.

1998 – 7. predstava:

GOSPA POSLANČEVA

Avtor: Tone Partljič

Komedija

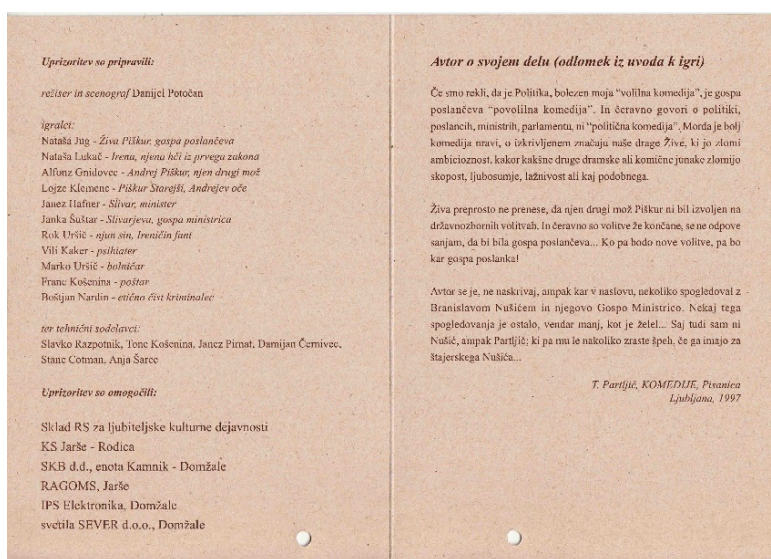
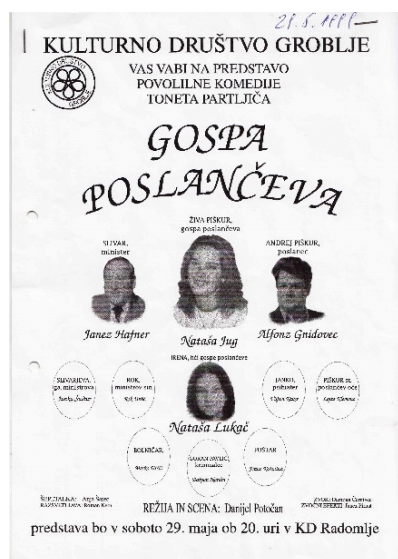
Režija: Danijel Potočan

Premiera: 15. 5. 1998 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 29. 5. 1998 – Groblje (kulturni dom), 30. 10. 1999 – Domžale (Kulturni dom Franca Bernika), 12. 2. 1999 – Adergas, 13. 11. 1999 – Moravče (kulturni dom)

Igralci in vloge: Nataša Jug (Živa Piškur, gospa poslančeva), Nataša Lukač (Irena, njena hči iz prvega zakona), Alfonz Gnidovec (Andrej Piškur, njen drugi mož), Lojze Klemenc (Piškur starejši, Andrejev oče), Janez Hafner (Slivar, minister), Janka Šuštar (Slivarjeva, gospa ministrica), Rok Uršič (njun sin, Irenin fant), Viljem Kaker (psihiater), Marko Uršič (bolničar), Franc Košenina (poštar) in Boštjan Nardin (etično čist kriminallec).

Skupaj: 11 igralcev, 11 vlog

Gledališka lista za predstavo *Gospa poslančeva*, levo za gostovanje 29. 5. 1998 v Radomljah, desno notranja stran gledališkega lista za premiero 15. maja 1998.
(Arhiv KD Groblje)

1999 – 8. predstava:

PEPEL IN KRI

Avtor: Mira Puc Mihelič

Drama

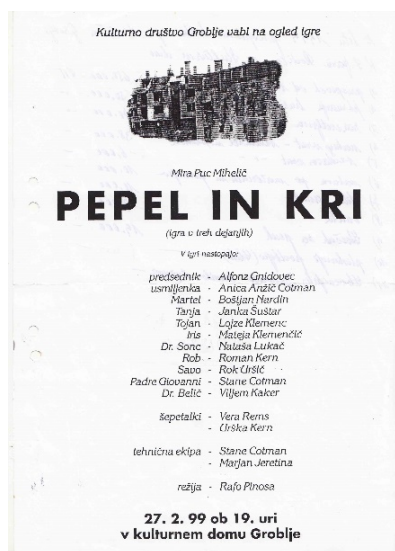
Režija: Rafko Pinosa

Premiera: 27. 2. 1999 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: ni podatkov

Igralci in vloge: Alfonz Gnidovec (predsednik), Anica Anžič Cotman (usmiljenka), Boštjan Nardin (Martel), Janka Šuštar (Tanja), Lojze Klemenc (Tojan), Mateja Klemenčič (Iris), Nataša Lukač (dr. Sonc), Roman Kern (Rob), Rok Uršič (Savo), Stane Cotman (padre Giovanni) in Viljem Kaker (dr. Belič).

Skupaj: 11 igrancev, 11 vlog

Gledališki list za predstavo *Pepel in kri*, 1999.
(Arhiv KD Groblje)

2000 – 9. predstava:

SEM SE OŽENIL

Avtor: A. P. Čehov in M. Twain

Komedija

Režija: Danijel Potočan

Premiera: 15. 3. 2000 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 25. marca 2000 – Groblje (kulturni dom), 3. 12. 2000 – Groblje (kulturni dom)

Igralci v zgodbah:

1. zgodba Snubač: Justin Slanovec, Meta Vrhovnik in David Pančur.

2. zgodba Otroške bolezni: Ana Černe, Nataša Lukač, Vito Anžič in Viljem Kraker.

3. zgodba Že kmalu: Viljem Kaker in Urša Cerar.

4. zgodba Ne laži: Gita Mihelčič, Vito Anžič, Ana Černe, Marko Uršič in Damjan Černivec.

5. zgodba Samomorilca: David Pančur in Justin Slanovec.

Skupaj: 11 igralcev, 16 vlog

Povzeto po:

Igor Velepich, *Sem se oženil*, Slamnik, št. 5, 14. 4. 2000, str. 14.

2000/2001 – 10. predstava:

VČERAJ POPOLDNE

Avtor: Mire Štefanac

Drama

Režija: Nataša Cotman

Premiera: 9. 12. 2000 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 9. 3. 2001 – Ihan (kulturni dom), 17. 3. 2001 – Ajdovec

Igralci in vloge: Urša Cerar (Alenka), Irina Kysselef (mama), Barbara Vrtačnik (Olga Koren), Kristina Brcar (Mira Jug), Ana Anžur (1. dijakinja), Katarina Vrtačnik (2. dijakinja), Franci Bider (oče), Rok Milek (Milan), Andrej Bider (dr. Belak), Uroš Cotman (profesor in Ogrin) in Blaž Kramberger (Zupan).

Skupaj: 11 igralcev, 11 vlog

Gledališki list za predstavo *Včeraj popoldne*, 2000/2001, arhiv KD Groblje.

2002 – 11. predstava:

MESTO ARBELA

Avtor: Alojz Rebula

Drama

Režija: Nataša Cotman

Premiera: 9. 3. 2002 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 10. 3. 2002 – Groblje (kulturni dom); Želimlje (gimnazija) in Ljubljana Šentvid (klasična gimnazija)

Igralci in vloge: Uroš Cotman (tujec), Vito Anžič (mestni načelnik), Blaž Kramberger (policist, Barbara Vrtačnik (gostilničarka Jolanda), Ana Černe (služkinja Amelija), Urša Cerar (Lyda), Boštjan Mejak (Peer), Lojze Klemenc (urednik Arbelskega glasnika je bil Sabaoth), Ana Anžur in Jana Lamberšek (napovedovalki), Kristina Križnar, Barbara Lamberšek in Martina Ručigaj (zbor živih) ter Barbara Košenina, Maja Lamberšek in Katarina Vrtačnik (zbor mrtvih).

Skupaj: 16 igralcev, 16 vlog

Povzeto po:

Ana Anžur, *Literarni večer*, Slamnik, št. 2, 15. februar 2002, str. 16.

2003 – 12. predstava:

IZSILJENA ŽENITEV

Avtor: Jean Baptiste P. Moliere

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 22. 3. 2003 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 23. 3. 2003 – Groblje (kulturni dom), 30. 3. 2003 – Groblje (kulturni dom), 21. 11. 2003 – Izlake (kulturni dom), 13.12.2003 – Breznica (kulturni dom)

Igralci in vloge: Marko Cotman (Sganarel), Lojze Klemenc (Geronimo), Barbara Vrtačnik (Dorimena), Marko Uršič (Alkantor - Dorimenin oče), Rok Uršič (Alcidas), Vito Anžič (Licast – Dorimenin ljubimec), Andraž Ogrinc (Pankrac), Viljem Kaker (Marfurius), Anica Anžič in Barbara Košenina (ciganki).

Skupaj: 10 igralcev, 10 vlog

Povzeto po:
Vera Vojska, Moliere: *Izseljena ženitev*, Slamnik, št. 5, april 2003, str. 14.

2004 – 13. predstava:

TRIJE VAŠKI SVETNIKI

Avtor: Maximilian Dalhoff Neal

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 27.3.2004 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 28.3.2004 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Lojze Klemenc (župan Šimen Porenta), Anica Anžič (Urška, njegova žena), Barbara Košenina (Fani, njuna hči), Marko Cotman (Blaž Šimec, kolarski mojster), Barbara Vrtačnik (Marjanca, njegova hči), Marko Uršič (Peter Bandek, pekovski mojster), Andraž Ogrinc (Tine Štempihar, učitelj), Marjeta Plevel (Barbara Lahajnarjeva), Vito Anžič (Jakec, njen sin), Rok Uršič (Hrastar, župnik), Viljem Kaker (dr. Klepec, zdravnik), Katarina Vrtačnik (Lenčka Šurla, potovka) in Katarina Vrečar (Micka, dekla).

Skupaj: 13 igrancev, 13 vlog

Povzeto po:

Vera Vojska, *Trije vaški svetniki*, Slamnik, št. 6, april 2004, str. 20.

2005 – 14. predstava:

LUMPACIJ VAGABUNDUS ALI ZANIKRNA DETELJICA

Avtor: Johann N. Nesroy

Burka

Režija: Drago Plevel

Premiera: 9. 4. 2005 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 10. 4. 2005, 17. 4. 2005, 8. 10. 2005 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Rok Uršič (Lumpacij vagabundus/glas sluge), Andreja Jeretina (Fortuna), Kaja Habjanič (Amarosa), Marko Cotman (Lim), Lojze Klemenc (Nitka), Drago Plevel (Dreta), Anica Anžič (krčmarica), Klemen Kastelic (Stružnik), Blaž Kramberger (mizarski pomočnik), Viljem Kaker (slikar/sprehajalec), Barbara Košenina (Jerica), Marjetka Anžič (Pepca), Andraž Ogrinc (Frfojla), Aleš Košir (Zmuzne/sprehajalec), Alfonz Gnidovec (krošnjar), Katarina Vrečar (signora Palpiti), Barbara Vrtačnik (Kamila) in Katarina Vrtačnik (Laura).

Skupaj: 18 igralcev, 18 vlog

Povzeto po:

Vera Vojska, *Lumpacij vagabundus*, Slamnik, št. 6, str. 15.

2006 – 15. predstava:

PRIČARANI ŽENIN

Avtor: Vladimir Novak Vladonov

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 25. 3. 2006 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 26. 3. 2006, 2. 4. 2006 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Marko Cotman (Urh Dreta), Anica Anžič (Lenka), Marjetka Anžič (Urška), Katarina Vrečar (Neža), Barbara Vrtačnik (Meta), Katarina Vrtačnik (Rozamunda), Barbara Košenina (Cilka), Aleš Košir (Tonček), Alfonz Gnidovec (poštar), Andraž Strmole (John Kalin) in Viljem Kaker (dr. Skaza).

Skupaj: 11 igralcev, 11 vlog

Povzeto po:

Vera Vojska, Kulturno društvo Groblje: *Pričarani ženin*, Slamnik, št. 5, april 2006, str. 16.

2007 – 16. predstava:

SKUPNO STANOVANJE

Avtor: Dragutin Dobričanin

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 24. 3. 2007 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 25. 3. 2007, 1. 4. 2007 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Marko Cotman (Miha), Andraž Strmole (Pepi), Anica Anžič (tetka Boga), Barbara Košenina (Kata), Marjetka Anžič (Ljubica), Katarina Vrtačnik (Dragica), Barbara Vrtačnik (tetka Pola), Katarina Vrečar (Nada), Viljem Kaker (zidar) in Aleš Košir (zidar).

Skupaj: 10 igralcev, 10 vlog

Povzeto po:

Vera Vojska, Kulturno društvo Groblje: *Skupno stanovanje*, Slamnik št. 4, april 2007, str. 1 in 16.

2008 – 17. predstava:

GONJA ZA SREČO

Avtor: V. Dobsky

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 1. 3. 2008 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 2. 3. 2008, 8. 3. 2008 – Groblje (kulturni dom), 13. 4. 2008 – Adergas (kulturni dom)

Igralci in vloge: Drago Plevel (Pajnik), Anica Anžič (Katarina), Marjetka Anžič (Metka), Gašper Plevel (Jurij), Barbara Košenina (Marjana), Aleš Košir (Bobek), Jasmin Agovič (Setlin) in Viljem Kaker (Balon).

Skupaj: 8 igralcev, 8 vlog

Marjeta Anžič z Dragom Plevelom

Vsi nastopajoči v Gonji za srečo, komediji KD Groblje

Povzeto po:

Vera Vojska, *Kulturno društvo Groblje praznuje petnajsti rojstni dan*, Slamnik, št. 4, marec 2008, str. 14.

2009 – 18. predstava:

GOSPOSKA KMETIJA

Avtor: Štefan Jerk

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 29. 3. 2009 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: ni podatkov

Igralci in vloge: David Pančur (Bahovec), Meta Pančur (Klara), Vera Stare (Ada), Rok Matič (Vili), Viljem Kaker (Bregar), Barbara Lajevec in Marjetka Anžič (**Jerca**), Rok Rode (Jaka), Anica Anžič (ga. Cvetko) in Jasmin Agovič (sosed).

Skupaj: 10 igralcev, 9 vlog

Povzeto po:
Vera Vojska, *Dramska skupina Kulturnega društva Groblje uprizorila komedijo Gosposka kmetija*, Slamnik, št. 5, april 2009, str. 16.

2010 – 19. predstava:

CHARLEYEVA TETKA

Avtor: Thomas Brandon

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 20. 3. 2010 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 21. 3. 2010, 28. 3. 2010 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Jasmin Agovič (polkovnik sir Francis Chessney), Viljem Kaker (mr. Spetique), Tomaž Usenik (Jack), Fanci Kovač (Charley), Rok Rode (lord Babberley), Anica Anžič (donna Lucija D. Alvadorez, Charleyeva tetka), Vera Stare (Kitty), Marjetka Anžič (Amy), Aleša Tomašič (Elle) in Alenka Dovč (Katty).

Skupaj: 10 igralcev, 10 vlog

Povzeto po:

Slika povzeta po: Vera Vojska, *Charleyeva tetka na obisku pri dramski skupini Kulturnega društva Groblje, Z malo romance, malo sprenevedanja in veliko smeha*, Slamnik, št. 5, april 2010, str. 16.

2011 – 20. predstava:

JARA MEŠČANKA

Avtor: Jovan Sterija Popović

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 12. 3. 2011 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 13. 3. 2011, 2. 4. 2011 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Mojca Hribar (Fema bogata vdova), Pika Polona Penca (Eva, hči), Viljem Kaker (Mitar, Femin brat), Aleša Tomašič (Ančica, dekla), Alenka Dovč (Sara), Franci Kovač (Rožič, filozof), Rok Rode (Vasilij) in Urška Maja Jamnik (Johana).

Skupaj: 8 igralcev, 8 vlog

Povzeto po:
Vera Vojska, *Dramska skupina Kulturnega društva Groblje – uspešna 18. premiera in vsi nadaljnji nastopi: Jara meščanka navdušila gledalce*, Slamnik, št. 4, april 2011, str. 17.

2012 – 21. predstava:

ZAKONSKI VRTILJAK

Avtor: Leslie Stevens (prevedla Maila Golob)

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 17. 3. 2012 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 18. 3. 2012 – Groblje (kulturni dom), 16. 5. 2012 – Mengeš (dom počitka)

Igralci in vloge: Viljem Kaker (Paul Delville), Urška Maja Jamnik (Content, njegova žena), Pika Polona Penca (Švedinja Katrin Sweg) in Borut Marter (Ross Barnett).

Skupaj: 4 igralci, 4 vloge

Povzeto po:
Vera Vojska, *Kulturno društvo Groblje: Zakonski vrtljak*,
Slamnik, št. 5, 13. 4. 2012, str. 16.

2013 – 22. predstava:

PESEM S CESTE

Avtor: Pavel Schurek

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 9. 3. 2013 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 10. 3. 2013 – Groblje (kulturni dom), 16. 3. 2013 – Lukovica, 10. 4. 2013 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Franci Kovač (Miško), Drago Plevel (Krištof), Viljem Kaker (Karel), Neža Gorše (Ana), Borut Marter (Konrad), Pika Polona Penca (Kati) ter Špela Gergar (uvod in zaključek).

Skupaj: 7 igralcev, 7 vlog

Povzeto po:

Vera Vojska, *20 uspešnih let Kulturnega društva Groblje, Od predstave Naše mesto do Pesmi s ceste je dolga pot*, Slamnik, št. 3, 29. 3. 2013, str. 16.

2014 – 23. predstava:

PLESKARJI NIMAJO SPOMINOV

Avtor: Dario Fo (prevedel Jaša L. Zlobec)

Veseloigra

Režija: Drago Plevel

Premiera: 22. 3. 2014 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 23. 3. 2014 – Groblje (kulturni dom), aprila 2014 – Moravče (kulturni dom)

Igralci in vloge: Nika Manevski (vdova), Sašo Grmovšek (pleskar), Viljem Kaker (šef), Neža Gorše (Anna), Tinkara Cerar (Sonja), Špela Gergar (Daina) in Nik Girandon (lutka Giorgio).

Skupaj: 7 igralcev, 7 vlog.

Povzeto po:

Vera Vojska, *Pleskarji nimajo spominov*, Gledališčniki Kulturnega društva Groblje se tudi letos niso izneverili tradiciji, Slamnik št. 4, 25. 4. 2014, str. 25.

2015 – 24. predstava:

Z VRATI TRESKAJO

Avtor: Michael Fermud (prevedla Breda Pogorelec)

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 11. 4. 2015 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 21. 4. 2015 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Viljem Kaker (oče), Anica Anžič (mati), Tinkara Cerar (Dominique), Tilen Soss (Francis), Neža Gorše (Daniele), Nika Manevski (Arlene), Žan Rode (George), Špela Gergar (Pinko) in Drago Plevel (stari ata).

Skupaj: 9 igralcev, 9 vlog

Gledališki list za predstavo *Z vrati treskajo*, 2015, notranja stran, arhiv KD Groblje.

2017 – 25. predstava:

NONA

Avtor: Robert M. Coss (prevedel Igor Lampret)

Črna komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 28. 1. 2017 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 29. 1. 2017 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Anica Anžič (Nona, stara mati), Lorina Kastelic (Anyula, njena hči), Ana Zupan (Marija, Carmelova žena), Tomaž Kastelic (Carmelo, nonin vnuk), Tilen Soss (Chico, Carmelov brat) in Viljem Kaker (don Francisco, kramar).

Skupaj: 6 igralcev, 6 vlog

Povzeto po:
Miha Ulčar, V Grobljah ima tokrat glavno besedo »velika mama« Nona, domzalec.si, 29. 1. 2017.

2018 – 26. predstava:

PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU

Avtor: Boško Trifunović (prevedel Janko Moder)

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 10. 3. 2018 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 11. 3. 2018 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Tilen Soss (1. brat in car), Anica Anžič (carica), Neža Pogačar (carična), Rok Ladič (2. brat in modrijan), Gašper Komatar (3. brat), Nika Breznik (vila in glas ljudstva) in Drago Plevel (prolog).

Skupaj: 7 igralcev, 7 vlog

Povzeto po:

Miro Pivar, *Pravljica o carju in pastirju* – v Grobljah pripravili igro v treh dejanjih za staro in mlado, domzalec.si, 11. 3. 2018.

2019 – 27. predstava:

BOSA V PARKU

Avtor: Neil Simon (prevedel Dušan Tomše)

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 6. 4. 2019 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 7. 4. 2019 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Neža Gorše (Corie Bratter) in Tilen Soss (Paul Bratter) – mladoporočenca, Anica Anžič (gospa Banksova), Viljem Kaker (čudaški sosed Victor Velasco) in Marija Blatnik (telefonska monterka).

Skupaj: 5 igralcev, 5 vlog

Povzeto po:

Miro Pivar, *O ljubezni iz šestega nadstropja, ki prehitro zajadra v zakonski stan*, domzalec.si, 7. 4. 2019.

2022 – 28. predstava:

SNAHA

Avtor: David Herbert Lawrence (prevedel Žarko Petan)

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 2. 4. 2022 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 3. 4. 2022 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Magda Pavli (gospa Gascoigne), Klemen Cotman (Joe Gascoigne), Neža Gorše (Minnie Gascoigne), Franci Kovač (Luther Gascoigne) in Silva Demšar (gospa Purdy).

Skupaj: 5 igralcev, 5 vlog

Povzeto po:
Miha Ulčar, V *Groblje* prihaja *Snaha*, domzalec.si, 29.3.2022.

2023 – 29. predstava:

KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE

Avtor: Vojmil Rabadan (priredil Konrad Pižorn Kondi)

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 1. 4. 2023 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitve: 2. 4. 2023 – Groblje (kulturni dom), 5. 5. 2023 – Krašnja (društveni dom), 6. 5. 2023 – Šmarca (kulturni dom), 7. 5. 2023 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Nadja Svetlin Kastelic (Beti, mutavka), Konrad Pižorn Kondi (Martin, trgovec), Magda Pavli (Mara, gospodinja), Franci Kovač (Žan, pomočnik) in Silva Demšar (Notarka).

Skupaj: 5 igralcev, 5 vlog

Povzeto po:

Miro Pivar, *Za Martina je res najlepša dika ženska brez jezika. Beti mutavka ga pa ima, pa še kako hitrega*, domzalec.si, 2. 4. 2023.

2024 – 30. predstava:

ŠTIRJE LETNI ČASI

Avtor: Vinko Möderndorfer (priretil Drago Plevel)

Komedija

Režija: Drago Plevel

Premiera: 9. 3. 2024 – Groblje (kulturni dom)

Ponovitev: 10. 3. 2024 – Groblje (kulturni dom)

Igralci in vloge: Konrad Pižorn Kondi (poslanec Leopold Cigler), Magda Pavli (Amalija Cigler, poslančeva žena), Maja Gorenc (hčerka Jonika) Franci Kovač (sin Jernej), Silva Demšar (izterjevalka Vasilija), Mojca Homar (izterjevalka Bata) in Svit Mandelj (mladenič, picomen).
Skupaj: 7 igralcev, 7 vlog

Povzeto po:

Lara Peršl, *Uprizoritev dramskega dela Štirje letni časi*, domzalec.si, 10. 3. 2024.

PRILOGA 2

SEZNAMI USTVARJALCEV PREDSTAV DRAMSKE SKUPINE KULTURNEGA DRUŠTVA GROBLJE (1993–2023)

V statističnem pregledu so upoštevani podatki o predstavah dramske skupine Kulturnega društva Groblje do vključno leta 2023 (od 1. do 29. predstave). Trideseta predstava je nastajala istočasno s to raziskavo, zato podatki o njej niso zajeti.

IGRALCI

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Agovič Jasmin	17, 18, 19	3
Aleško Marjana	4	1
Anžič Anica	1, 2, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 26, 27	16
Anžič Vito	3, 9, 11, 12, 13	5
Anžič Marjetka	14, 15, 16, 17, 18, 19	6
Anžur Ana	10, 11	2
Belak Uroš	3	1
Bider Andrej	5, 10	2
Bider Franci	10	1
Blažinič Špela	3	1
Blatnik Marija	27	1
Brcar Kristina	10	1
Breznik Nika	26	1
Cerar Boštjan:	4	1
Cerar Tinkara	23, 24	2
Cerar Urška	9, 10, 11	3
Cotman Klemen	28	1
Cotman Marko	1, 3, 6, 12, 13, 14, 15, 16	8
Cotman Stane	8	1
Cotman Uroš	1, 3, 5, 10, 11	5
Demšar Silva	28, 29	2
Dovč Alenka:	19, 20	2
Černe Ana	9, 11	2
Černivec Damjan	9	1
Ekmečič Vlado	3	1
Habjanič Kaja:	14	1
Hafner Janez	4, 6, 7	3
Hribar Mojca	20	1
Gergar Špela	22, 23, 24	3
Girandon Nik	23	1
Gnidovec Alfonz	7, 8, 14, 15	4
Gorše Neža	22, 23, 24, 27, 28	5
Grmovšek Sašo	23	1
Jamnik Urška Maja	20, 21	2
Jeterina Andreja	14	1
Jeretina Marjan	1	1

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Jeretina Peter	6	1
Jerina Milena	2, 5	2
Jerina Peter	2, 5	2
Jug Nataša	1, 2, 4, 6, 7	5
Juhant Janja	4	1
Kaker Viljem	1, 2, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27	20
Kastelic Klemen	14	1
Kastelic Lorina	25	1
Kastelic Tomaž	25	1
Kelhar Gregor	5	1
Kelhar Peter	1	1
Kern Roman	8	1
Klemenc Lojze	6, 7, 8, 11, 12, 13, 14	7
Klemenčič Antonija	1, 2, 4	3
Klemenčič Mateja	1, 3, 8	3
Kogovšek Matjaž	3	1
Kokalj Sabina	4	1
Komatar Gašper	26	1
Košenina Franc	1, 2, 3, 4, 7	5
Košenina Katarina	3	1
Košenina Anton	3	1
Košenina Lajevce Barbara	3, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18	9
Košir Aleš	14, 15, 16, 17	4
Kovač Franci	19, 20, 22, 28, 29	5
Kovač Marko	1	1
Kragelj Andraž	5	1
Kralj Aleš	1, 5	2
Kramberger Blaž	10, 11, 14	3
Križnar Kristina	11	1
Kysselef Irina	10	1
Ladič Rok	26	1
Lamberšek Barbara	5, 11	2
Lamberšek Jana	11	1
Lamberšek Maja	11	1
Lukač Nataša	7, 8	2
Mandelc Blaž	1	1
Manevski Nika	23, 24	2
Marter Borut	21, 22	2
Matič Rok	18	1
Mejak Boštjan	11	1
Mihelčič Gita:	3, 9	2
Mihelčič Lucija	3	1
Milek Rok	10	1
Mišič Ema	3	1
Moder Evstahij	1	1
Nardin Boštjan	4, 6, 7, 8	4
Narobe Silvo	3	1
Ogrinc Andraž	12, 13, 14	3
Pančur David	9, 18	2
Pančur Meta	18	1
Pavli Magda	28, 29	2
Pavlič Boštjan	1, 3	2

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Penca Pika Polona	20, 21, 22	3
Pirnat Janez	1	1
Pirnat Marcel	1, 5	2
Pižorn Konrad Kondi	29	1
Plevel Drago	14, 17, 22, 24, 26	5
Plevel Gašper	17	1
Plevel Marjeta	13	1
Pogačar Neža	26	1
Razpotnik Slavko	3, 6	2
Rems Veronika	1, 2, 4	3
Rode Ignacij	1, 4	2
Rode Rok	18, 19, 20	3
Rode Žan	24	1
Ručigaj Anton	1, 2	2
Ručigaj Jože	3	1
Ručigaj Marjan	1, 3	2
Ručigaj Marjana	1	1
Ručigaj Martina	1, 11	2
Ručigaj Samo	3	1
Slanovec Justin	9	1
Soss Tilen	24, 25, 26, 27	4
Stare Vera	18, 19	2
Stražar Aleš	1, 2	2
Strmole Andraž	15, 16	2
Svetlin Kastelic Nadja	29	1
Šuštar Janka	3, 4, 6, 7, 8	5
Tomašič Aleša	19, 20	2
Uršič Marko	4, 7, 9, 12, 13	5
Uršič Rok	1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14	9
Usenik Tomaž	19	1
Verbič Petra	3	1
Volčini Martina	1, 2	2
Vrečar Katarina	13, 14, 15, 16	4
Vrhovnik Meta	9	1
Vrtačnik Barbara	10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	7
Vrtačnik Katarina	10, 11, 13, 14, 15, 16	6
Zupan Ana	25	1

REŽISERJI

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Cotman Nataša	10, 11	2
Košenina Franc	2, 4	2
Mihelčič Herle Helena	5	1
Moder Evstahij	1	1
Pinosa Rafko	8	1
Plevel Drago	12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29	18
Potočan Danijel	3, 6, 7, 9	4

ORGANIZATORJI

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Košenina Anton	12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29	17
Pavlič Boštjan	3	1
Pirnat Janez	1	1
Presekar Boris	20, 21	2

ŠEPETALCI

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Blatnik Marija	26, 28, 29	3
Cotman Anžič Anica	9	1
Gergar Špela	21, 22	2
Horjak Tatjana	4	1
Jeglič Mirjam	24	1
Kelhar Gregor	11	1
Kern Urška	4, 6, 8	3
Košenina Katarina	14	1
Kragelj Špela	5	1
Kvas Špela	10, 14, 15, 16	4
Mihelčič Lucija	3	1
Mišič Ema	1	1
Narobe Nevenka	17	1
Plaznik Meta	25	1
Presekar Boris	18, 19, 20, 21, 22, 23, 24	7
Rems Veronika	6, 8	2
Ručigaj Barbara	10	1
Šarec Anja	7	1
Šuštar Janka	1, 2	2
Trontelj Sara	11	1

SCENOGRAFI

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Cotman Stanislav	1, 2, 3, 4, 6, 8, 10	7
Gorjup Rafko	6, 7, 9	3
Košenina Anton	2, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28	20
Leban Dare Martin	3, 6, 7, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27	17
Leban Rado	9, 13	2
Plevel Drago	25, 26, 27, 29	4
Plevel Gašper	26	1
Potočan Danijel	3, 6, 7, 9	4

KOSTUMOGRAFI, MASKERJI IN FRIZERJI

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Jug Nataša	1	1
Kaker Irena	9	1
Kelhar Peter	1	1
Kysselef Ivona	10, 11	2
Plevel Marjeta	12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29	1
Ručigaj Bojana	3, 4	2
Ručigaj Irena	2, 3, 4	3
Veider Franc	1	1
Vrtačnik Barbara	14	1

TEHNIKI**GRAFIČNA PODOBA, TON, LUČ**

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Anžič Vito	10	1
Černivec Damijan	7, 9	2
Gergar Jure	21, 22, 23, 24	4
Girandon Andrej	1	1
Jeretina Marjan	8, 15, 16, 17, 20	5
Jeretina Matej	19, 20	2
Kaker Viljem	1, 3, 6, 10, 11, 13, 14, 28, 29	9
Kern Roman	7, 9	2
Koščak Aleš	1, 2, 3, 4, 6	5
Kovačič Blaž	25, 26	2
Lajevec Boštjan	18	1
Lamberšek Rok	10, 11, 12, 13, 14	5
Leban Aleš	11, 12	2
Lisjak Luka	27	1
Mejak Marko	2, 3, 4, 6	4
Pirnat Janez	3, 6, 7, 9, 10	5
Plevel Gašper	21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28	8
Potočan Zoran	9	1
Razpotnik Slavko	7	1

DRUGI**DRAMATURGIJA, REKVIZITI, INSPICIENT, EVIDENCA, FOTOGRAFIJA**

PRIIMEK IN IME	ZAPOREDNA ŠTEVILKA PREDSTAVE	ŠTEVILO PREDSTAV
Jenčič Vlasta	1	1
Kaker Viljem	26	1
Mišič Ema	1	1
Presekar Boris	22, 23, 24	3
Stražar Aleš	1	1
Zajc Rado	1	1

